99

КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

ШИНАРДИ,
15
октябрь, 1968 шу.
№ 124 (4604).
Мах 2 кап.

Масса а мехкашкара пролетареш, вlашагlкхета!

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГІалгІай обкома, Нохч-ГІалгІай АССР Лаккхеьарча Советан Министрий Советан орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛА
1923 ШЕРА ДЕНЗ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КЪАХЬЕГАМХОЙ! ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ВАЬЧА ДИЙНАХЬА ДЕНЗ 100 ШУ ДИЗАР ПАРТЕ ПРОГРАММОЙ КПСС XXIII-ча СЪЕЗДОЙ БЕЛГАЛЪЯЬ КОММУНИЗМ ХЬАЛЪЯРА ПЛАНАШ КХОАЧАШЪЯР ДУХЬА ЛОАТТАБЕЧА КЪОВСАМЕ КЕРДА КОТАЛОНАШ ЯХАРЦА БЕЛГАЛДОАККХАРГДА ВАЙ!

(Сийлахь-боккхача Октябра 51 шу дизарга даьча КПСС ЦК Тlехьехамашкара).

СИЙЛАХЬ-ЙОККХАЧА ОКТЯБРЬСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕВОЛЮЦЕ 51 ШУ ДИЗАРГА ДАЬ

КПСС ЦК ТІАХЬЕХАМАШ

1. Даькъала хилда Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 51-гІа шу!

2. Даькъала хилба дерригдуьнен истери керла зама — дуьне массанахь а революционни кхиаденниха, капитализмагара социализмага дехла зама хьайийлла бола Сийлахь-бонкха Октябрь!

3. Даькъала хийла марксизм-ленинизм — дуьнен латта интернациональни хьехам, социализмин коммунизмин котъяккхар духьа латтабеча къовсамера дерригача мехкийн къахьегамхойн никъ хьаха серкъа!

4. Бlаьшеренашна юкъахь Марксан Энгельсан революционни хьехам тlехьаьккхан ц а дlехе хьажхиккьачун, Коммунистически парти къальчун, дуьнен тlа эггара хьалхарча белхлойн ахархойн социалистически пачхьалкхан кулгалхе хиначуй — Владимир Ильич Ленина цlе!

5. Сийле хийла сийлахь-дикхача советски халкъа — дуьнел долаш коммунизм хьалъеш дехлачун, къонахчал долаш къахьегамхой паргlато, машар, ираз беьхан долаш къовсам лоттабечун!

6. Даькъала хийла Советий Мехка турпал белхлой класс СССР-е коммунизм хьалъяр духьа латтабеча къовсамера хьалха латтен дlехьалташнахьа нхуллан нхоллама низ!

7. Даькъала хилба турпал колхозни ахархой — коммунизм хьинаре хьалъераш!

8. ЧІогІ а луйла, тоа а луйла белхлой колхозни ахархойн цхьоггlе — йоьхаргlйоцу Советски социалистически пачхьалкхан лард!

9. Даькъала хийла советски халкъа интеллигенци — вай мехка коммунистически общество хьалъеча кьинаре дакъа лоцур!

10. Даим даха а дахалда, тоа а луйла СССР халкъий доьзалехь дела доттагlалли йоьхаргlйоцу цхьаатlеи!

11. Даькъала хийла Советски Союза ленински Коммунистически парти — вай мехка коммунизм хьалъяра дог урхаттадерг вlаштlехьаенхарш!

12. Советски Союза къахьегамхой! Айхагlа кхетале Коммунистически парте ленински байракха кlел!

Даькъала хилда партен халкъан сийлахь-деккха а декаргдоцу а цlаьн!

13. Даькъала хийла къахьегамхой депутатий Советаш — Іадала бекъенца бела халкъа орга- [illegible]

Дегlа а ухийла, чlогlа а луйла советски социалистически демократи, айнулде мехка гlуллакхашта дела дечаре къахьегамхой кьинар!

14. Даькъала хийла советски профсоюзаш — кулгалдарен дела дарен школа, коммунизма школа!

15. Даькъала хилба советски къалнаш — коммунистически общество хьинаре хьалъераш!

16. Даькъала хийла Ленинийн комсомол — Коммунистически парте тешаме гlерган резерв, коммунизм хьалъеш болхучу къона берий хьалха латта отряд!

17. Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Кегирхой Союза сийлахьча юбилей кхиамца дlайаха моршал а дег тlаро лоцаш а да комсомолхошкни комсомолкашкни, берригачо кегийча нехага а мехкарашна а!

18. Советски тlемахой! Керла тохаман дика тlемен политически кийча еча, ве а империалистий моллагlа агресси юхатоха массаза кийча а хила!

Даькъала хилда Советски Союза турпал Гlаразанцаре Низаш!

19. Советски Союза къахьегамхой! Владимир Ильич Ленин вьнча дийнахьа денз 100 шу дизар парте Программой КПСС XXIII-ча съездой белгалъяь коммунизм хьалъяра планаш кхочушъяр духьа латтабеча къовсаме керда коталонаш яхарца белгалдоккхаргда вай!

20. Советски Союза къахьегамхой! Къовсам латтабе кхо шера план хенал хьалха кхочушъяр духьа, халкъа беркат — халкъа материальни культурни беркат болхан а мехка обарони низ а дlахо айбара лаьа денн дагlанхувадр духьа!

21. Сийле хийла коммунистически къахьегама ударникийн коллективийн! Сийле хийла производство хьалхо латтархойн новаторийн!

22. Белхлой, инженераш, техникаш! Даим лакхъа производства эффективность! Дукхагlа далкъа лаца производственни фондах, бедалах, материалех пайда эцаре духьа, проектни мощностех каралерзаре хенаш лоццъяр духьа лела еча ахьа!

23. Советски Союза къахьегамхой! Даим лакхъа къахьегама веза — коммунизм котъяларе эггара коьртаниг, эггара коьртаниг! Къовсам лоттабе балха хенаро хlора минутах беззагlа пайда эцар духьа!

24. Халкъа беркат белхлой! Тlагlорта локкхе производства технически боарам! Комплексни механизаци автоматизаци чаккъарпа! Даим тоа продукце динан, нахь хьарге дlабада мах лекхбе гlорта!

25. Советски Союза къахьегамхой! Къовсам латтабе къахьегамен общественни доклахьенциин коммунистически гlуланкаш лакхдайтар духьа! [illegible] мости!

26. Колхозхой, совхозни белхлой, юьрта бахаман специалисташ! Къовсам латтабе литимяха задачаш тешаме кхочушъяр духьа! Лакхъе хьалъяьш лелладарен культура! Юьрта бахаман производства дерригача декъашй рентабельность лакха хулга вlаштlехьалла!

27. Сийле хийла кlнт, шура, дуьх, латтаналарен хьалбашкарен йалла кхьйела продукташ кхарен пачхьалкхенга йоккарен планаш телаша кхочуш а тlехкхочуш а еш болча юьрта бахаме хьалха латтархой!

28. Юьртан хими бахама белхлой! Къовсам латтабе латтанашта [illegible] программа чакхъяккхар духьа!

29. Белхлой, инженераш, техникаш, юьрта бахама къахьегамхой! Производственни шарагlа юкъадаккхаха Іилманан техникан кхиагlаьннарш, Іилман лерха тlе вlаштlехьийнарш къахьегам, хьалха латта аьлла!

30. Советски Іилманхой, конструкторш, инженераш, техникаш Іилман кхиаргlа къовсам латтабе Іилма-технически прогресс сихъяр духьа, Іилман техникан дlахо тоаяр духьа!

31. Торговлен дlагlа оаш гlуллакхан дуй белхлой! Мехкешта кхиаьре баьпа наха гlуйлакх дера культура, дизаргlаш дакагlаш кхочушде советски наха хьашт дика хlоттош!

32. Литературин искусствон деятелаш! Лакха айина кхиаьа советски искусства партийна, халкъана, идейнаша байрака, эргайакхаш тоаа шеай художествени гонзал, дерриге низаша хьинари дlатоха коммунизм хьалъеранта политически, нравствени, эстетически кхетам бахара!

33. Просвещене, культура, уьнаццlене лерарра белхлой! Эргайахахаш тоае халкъа образовани, бахаме нахна дош дела медицински культурни гlуллакхаш! Хьинаргlа дакъа лаца къахьегамхоха коммунистически кхетам кучал!

34. Коммунисташ! КПСС XXIII-ча съезде решени кхочушъяр духьа, цаа шерн план хенал хьалха кхочушъяр духьа латтабеча къовсаме къаха латтош хила, нахх кхетам тоаранна уьш вlаштlехьбоахаршан хьалхбоберъяю, хьалха латтам мел дела хlане хьалхбоецимш хила!

35. Кегий нахи мехкарийн! Тlагlатта лерар[illegible]да марксизма-ленинизм теори, советски Іилман техникан каххалнаш! Коммунистически общество хьинаре хьалъераш хила!

36. Пионераш школьникаш! Бlайхача безамца еза советски Даьхе, дика деше, къахьегама сийде! Ленина гlуллакх, коммунизм бахьан делле хьинара къовсам латтабергш хила кийча!

37. Вежарий моршал да коммунистически белхлойн партешна — белхлой классан дерригача къахьегамхойн доклаарча авангарда, империализм дуьхьаларча, машаран дуьнете сийрда уйна — коммунизм хьалтадо тlа чlогlъяра тlехьарча денал долча къовсамхоша!

38. Марксизма-ленинизма пролетарски интернационализма лерда тlа чlогlлуйла дерригача дуьнен коммунистий цхьаоргlан кхетабалари!

39. Даькъала хийла империалистически агрессе политикана, къизалла, тlема духьаларча къовсамера дерригача антиимпериалистически низий цхьаоргlон кхетадалари!

40. Вежарий моршал да социализм хьалъеш дахкача социалистически мехкий халкъашка!

41. Даькъала хийла дуьнен социалистически системе — Октябра сийлахь-доккхача гlуллакхан кхетала, дуьнен хаппъьашта шьрча белхлой классан кхоргlцаьнна исторически хlамй!

42. Социалистически мехкий къахьегамхой! Къовсам латтабе социалистически пачхьалкхашта юкъара доттагlалли цхьаоргlон чlогlдар духьа, вежарий гlуллакхаш дlехо дагlанхувлар духьа! Ве кхоле социализмеца ницкътоаргlан долча низий гlуллакхашта!

Лаккагlе айе пролетарски интернационализма байракх!

43. Вежарий моршал да ший са ца кхойош монополистически капиталз духьаьла, къахьегамхой политически социально-экономически бакъонаш бахьан долаш социалистически идеалш котъяхар духьа къовсам латтабеча капиталистически махкашкахча белхлой классага!

44. Даькъала а хийла, чlогlа а луйла социализм низийн къаьмий-кортамукъалан болахан цхьаоргlе — империализмана дуьхьала, къаман лоlам, паргlато, демократи, социализм бахьан долаш халкъама лоттабеча къовсаме тахан бенхара бола тешам!

45. Дlайха моршал да империализмана духьала, кхычарех тийша хlама даццаш хулга чlогlдар духьа, социальни дегlаккара прогрессивни никъ бахьан долаш къовсам латтабеча къонача къамий пачхьалкхенний халкъашна!

46. Дlайха моршал да империализмана репрессини духьала, шеай паргlатон къайан лайаш бахьан долаш къовсам лоттабеча колониальни шоай мукъагlа доацачан мехкий халкъашка!

47. Вежарий моршал да реакци фашизман набахтенашкан застенкашкан lазап оэш боахача, хьайний паргlатонна тlехьарча, социализмана тlехьарча къонахчал долча къовсамхошна!

48. Вежарий моршал да американски империализма агрессена духьала, шоай дахке паргlатон кхычарех тийша хlама даццаш хилийтар духьа турпал къовсам лоттабеча къонахчал долча вьетнамски халкъага!

49. Дуьнен халкъаш! США-гара хьалха хьадеха паргlато езача вьетнамски халкъе духьаларга гlьдинхой агрессин тlем сов чекхе соцабергla!

Вьетнамера аравахавеа американски империалисташ!

50. Дуьнен халкъаш! Къовсам лоттабе халкъий машаран кхерам тlатуьсача ФРГ-ерча реваншизмана неофашизмана духьала, малхбузе-германски милитаристаш ядерни герза тlаьхачийтара духьала!

51. Чlогlа а луйла, дегlа а ухийла тlамхуадача империализмана духьала, дlалийцача Іарбий территорешкара израильски агрессори блуркан вадахкар духьа къовсам лоттабеча Іарбий мехкий халкъашцара советски халкъа солидарность!

52. Даькъала хийла Советски Союза арахьара ленински политика — халкъий машаран доттагlален, реакцешн тlемен духьаларча къовсамх дерригa антиимпериалистически машар безе низаш кхетадара политика!

53. Даькъала хийла Советски Социалистически Республикий Союз — вай мехка халкъий доттагlален кразам чlогllало, машарен прогрессан тешаме лард!

54. Марксизма-ленинизма байракха кlел, Коммунистически парте кулгlиеца — дlахьалхашкахьа делле вай мехкa коммунизм котъяккхар духьа латтабеча къовсаме керда коталонаш яхаргахьа!

55. Даькъала хийла коммунизм — адамий сийрда кхоане!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитет

ПРОПАГАНДИСТ

Дlадолаленнал партийни образоване керда шу. Чаккъьянний хьалхара занятеш. Эзараш бола коммунисташ парте боахараш марксизма-ленинизма Іилма Іомалеш ба партийни дешара ерригача звеньяшка.

Ший тайпара белгалонаш йолаш да партийни образоване хlанзара шу. Занятеш йолденнай деврига советски халкъ В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийленца накъалаха кийчлуча хьалашка. Укх шера къаьсетта теркам тlабохийтаргба политически просвещене системе ленински теоретически тlехьале Іомаяра.

Докхий а бехктокхаме а декхараш да партийни образоване кеолача дешара шера ёхоачашде дерхlараш. Уж толамца кхоачашделга дукхагlча дакъе пропагандистех тийша да. Цудуха республика дуккхача партийни организацеша боккъонца терко ю пропагандисташ хаьржарен пар кийчо лаьххьаран. Совткарчул дика дукхагlа ба хlанз вай республике пропагандисташ. Царех дукхагlа бараш лаккхеьара дешар дийша ба. Цул совгlа республика берригача пропагандистех ахаш таргга хьалха латта болхлой ба. Пропагандисташта юкъе дукха ба тайп-тайпара специалисташ. Партийни образоване керда шу дlадоладалехьа массе метте чакхъяьхар пропагандисташцара семинараш, иштта кхыйола мероприятеш. Партийни организацеша дlахо кхы а тоабе лаьрхlад пропагандисташцара болх.

В. И. Ленина аьнна: «Моллагlча пропагандиста, моллагlча агитатора говзал сенах латт аьлча, из латт довзаш дола хlама кlоаргга дег чу дужаргдолаш, аттагlа кхеталергдолаш, махулла гучаьея чlоагlагlен тlаьпаргдолаш дикагlча тайпара аудиторена дlаховзайтарах». Иштта гlулакх вlаштlехьдаккхар дукхагlча дакъе пропагандиста говзалах тийша да. Вай республике дукха ба йоккха опыт йола пропагандисташ. Цар шоай берригa низ, хьаькъал дlалу хьалхашка латта декхараш сийленца кхоачашдара.

Кхо шу да «Старогрознефть» НПУ цхьоалагlча промысла Хаян-Корт яхача участка начальник А. Д. Горелкин цигарча марксизма-ленинизма лардий школа пропагандисталла херша. Кхетамца вlаштlехьбаьккхаб цо шийболх. Цо даим практически задачеш тел дешарашта, теоретически дешар шоай предприятие практически декхарашца дувз. Индивидуальни заданеш теларо торо хулийт партийни дешарах боала пайда лаккхбе, политэкономепара безам совбаккха, политически къахьегамен хьинар айле.

Наьсарен района «Яккжевский» совхозерча марксизма-ленинизма лардий школе КПСС истори хьехаш ва пропагандист В. И. Сакалов. Цо тайп-тайпара формаш Іоахьий моттигерча материалех пайда эцара. Занятешка цхьаза цо исторически документ гойт, цхьаза деша могадеча книжка чулоацам лоаца буьц, иштта кхы а. Шерра пайда эц республике хиннача революционни событех.

Старо-Юртовски школерча марксизма-ленинизма лардий школа пропагандиста А. А. Дурдиева материал дlайовзайташ пайда эцаш йола карттера форма а обзорни лекции беседеш. Ков. Дурдиева иштта пайда эц художественни литературах а. Цо чlоагlа теркам тlабохийт дешараш литератураца болх бе Іомабара.

Іилман атеизма семинара кулгалдеш ва Грозненски районерча Комсомольское яхача юртарча школе А. И. Кривошеев. Дешара шу дlадолалуча хана цо дешаранта темаш дlаекъ, лекцеш кийчъе еза ха белгал а йийя. Кийчъяьча лекцега пропагандист ше хьож хьалхагlа, цул тlехьагlа из шерра шоц семинаре.

Цу тайпара опыт йола говза пропагандисташ кхы дукха а ба вай республике. Цхьабакъда, цхьайолча моттигашка эсала хатт гlулакх. Боккъонца шоай гlулакх довзаш бац цхьабола пропагандисташ. Партийни организацеша лерттlа терко яьац уж харжара. Цхьабола пропагандисташ дика вийчлаш занятешта, теоретически дешар айхха дувзаш хьалхашка латтача практически декхарашца. Цудухьа сакъердаме хилаш занятеш, нах тlера бувл.

Партийни образоване дешара укх кердача шера хьалхарча занятешка гучалаьлар цу тайпара кхоачамбоацараш. Цхьайолча моттигашка занятешта геттара цо кийчбеннабар пропагандисташ. Из тайпа гlулакх вlалла да мегаргаш. Сийлахьа декхараш да пропагандиста кхоачашдераш. Цудухьа дуй сий де а дийх повкъестал лоаттадо а доагlа. Цхьабакъда, пропагандистагара иштта хьалехха деза ший декхараш дика за цо кхоачашделга, хlана аьлча из дукха тlадмала партийни декхар да.

Партийни организацеш дlкхарийла я кердача дешара шера пропагандисташцара балх шlен хаштта тоабе. Дукхагlа вlашагlъеха еза пропагандисташта лаьххlа семинараш методически конференцеш. Цига пропагандисташа дукхагlа шоаш докладаш ергйолаш, проблемни дешаш дийтадергдолаш, шоай балхах дуйцаргдолаш вlаштlехьбаьккхха деза гlулакх. Шерра йоаржае еза дикагlча пропагандистий опыт.

Іалашде деза пропагандисташта эша методически литература. Даим терко е еза цар говзал лакхъяра.

Пайдане да дикка опыт йолча пропагандиста занятешка кхыбола пропагандисташ а кхувлаш, опыт дlайовзийтар.

Пропагандисташта ший ханнахьа хlаховзийта деза хlара район, предприятеш, колхозашта, совхозашта хьалхашка латта ара тlамара боахама-политически декхараш, тlакха царна дикагlа карагlдаргда теоретически дешаш практически декхарашца дувза.

Кхетамца вlаштlехьдаккха деза школайи семинарий пропагандистий балха специализаци елга.

Политически просвещене кабинеташ декхарийла я пропагандисташта эша новкъостал даим лоаттале. Методически Совета членаш дукхагlа хьажа беза пропагандистий занятешка.

Партийни образоване ерригача звеньяшта хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашделга дукхагlча дакъе пропагандистех тийша да. Цудухьа партийни организацеш декхарийла я цар балха дения терко е.

Тlагlертта къахьегаш ба укх денош Ачхой-Мартана района «Самашкински» совхоза кхаш лехалераш. Хlанз, гурахьа юкъе дlадуьр аматаш 8—10 дийнахь дlадийна бола гlерт уж. Хlанзалц 750 гектар лаьтте аматаш дlадийна баьнаб механизатораш. Шоай нах дlайахачар деш ба аматаш дlадуьц бола трактораш Мовлаев Висит, сельщикаш Тангиев Юсуп, Матиргиев Лечи, Никиев Ахьмад. Денна 45 гектара тlа иват дlадуьр цар норма 20 гектар мара йоацаче.

Сурта тlа: ялат дlадуьраш а В. Межиева агрегат.

В. ВАСИЛИЙНО сурт.

КОЛЛЕКТИВА СИЙ—ХЬА СИЙ

МАССАНЕ А ДЕКХАР!

Дог тохаделийташ кlоарг, лениам да республикерча ветеранана ладайча «Коллектива сий — хьа сий» яхача письмо тlара дерий.

Аз чlоагlа раьза волаш хьалдоац цар яхар, дорае еш къахьегама традицеш, дукхача шерашка халача къахьегамца йоккхача белхлой класса сий лакха лоаттаде деза.

Тахан слава дагадоагlа сона халача 1920-ча шера се Грозненски паровозни депо балха вена. Из яр цу хана йохаьь бlех, помещени. Цига хинна техника яр хlов, лом, иоскакаш, кхоачанхилал тlадуьха баркьа, кога гlирс бацар белхлой.

Шерашта сих, дlаухар, хьинар кхо ца деш белхлоша къахьегар бахьан долаш эргайоалаш сиха хувцалора депо, хlаьта хlанз гетар, чlоагlа хувцаленнаь белхлой махар. Помещененашка массанахьа сийрда, йlайха, басараш хьекта пlенa я, норанка гардинаш я, хlаьта кердача техникаца Іанлатъхьй предприяти. Хьалха хинача зlамигача паровозингашта метта йоккхий тепловозаш я локомотиваш дено. Цехерча халача балланта механизацеш яьй, кхигашпа деш балхаш дац. Цига чlоагl, дог гlоздьаьна къахьегаш ба тепловозникаш. Укх депошка ленински къахьегама вахта дlахьош ба уж, Ленин ваь бlаь шу дизача денна сийленца накъабахара кийчо ели ба уж. Чоагlа дега тоаш хул сона цу юкъе айса дакъа доацаш хилярах.

Хала дете а хlанз а тlехьа тха коллективе нийслу болхлошта бохам боаха нах. Уж бе-башка цхьетеш боах лелабу нах ба. Производства культура лакхъяра къовсам лоаттабац, доагlача дынйоацан техникана брак ед, къахьегама дисциплина телхадега моттигаш нийслу. Дукхагlдолча дакъе уж гlуллакхаш карагlдувла керда балха баьккхача кагирхошта. Балха моттигаш кастa хувц. Дlахо йодача хана за мегаргдолаш гlуллакхаш дац уж.

«Коллектива сий — хьа сий» яхача статья тlа авторша яхар аз къоабалда хьаллоац. Къахьегама дисциплина телхаерашкара дукхагlа хьалех деза, корта бохабу малараш мелараша, прогульщикашца, хулиганашца лера къовсам лоаттабе беза.

Къаьнача кадрови белхлой декхар да, керда балха баьккхача наьха йоакхо яр, уж боккъонца бола специалисташ хургболаш хьалкхебар, белхлой дезала юкъе уж чуозар.

Тха, 150 гаргга саг тепловозникаш пенсионераш ба, дукхагlбараш йоккха опыт йола белхлой ба, царна дика бовз шоаш хьабена къахьегама никъ. Аз тlахьех уж кагирхошца беча балха юкъе дизза дакъа лацара.

Н. ТОЧИЛИН,
Грозненски локомотивни депо инструментальни цеха бригадир.

КПСС обкомец

Нохч-ГІалгІай АССР

Министрий Советец

ХЬАЛХА ЛАТТАРАШТА—ЦІЕ БАЙРАКХ

1968 шера 9 бетта хьайбай продукташ дукхагlа яхаран кийчъяран республика районашта лелаьча социалистически яхьа итогашка а хьежа, КПСС обкомов Нохч-ГlалгIай АССР Министрий Советоа сонам баьб:

1968 шера 9 бетта хьайбай продукташ дукхагlа яхаран кийчъяран лелаьча социалистически яхье Суржененски район (КПСС райкома секретарь нов. Варлашкин, райисполкома председатель нов. Панев, района шерта боахама производствении управлане начальник нов. Бачманов) котъяьккхар лархlа а КПСС обкомец Нохч-ГlалгIай АССР Министрий Советец карара хара тели Цlе байракх цунна яла а.

Районе соахка цу ханналц даьй кхамунца нийсдача дукхагlа даькхьад дулх — 5 процент, шура — 10 процент, фуаш — 12 процент.

Пачхьалкхенга дулх доххара шо бетта план яхоачашъяьй районо — 109,6 процент, шура йоххара — 113 процент, фуаш доххара — 127 процент, тха доххара — 123 процент.

КЕРДА ПРОДУКЦИ

Грозненски макаронни фабрика коллектива арахеца йолаьй керда продукци — любительски вермишель. Кердача продукце хьалхара тохваш хаьчай республика тикашка. Цунах тоъам ца хеташ торговле болхлоша заявкаш ухийт фабрика адресах: наха дика хlайийю любительски вермишель, «волна» яха лапша яйта а яхаш. Дlабахача бийс бетта план 105 процент кхоачашъяьй. Хlаьта Орехова Тамара Васильевна, Стригун Нина Кирилловна керте латтача бригадаша хlанзале а тlехкхоачашъяьй октябра хьалхарча декада планови заданеш.

М. АНЗОРОВ.

ВЛКСМ 50 ШУ ДИЗАРГА

КАГИРХОЙ ДОШ ЧIОАГIА ДА

Дика вIаштIехьъянкха, торжественно дIайолаелар Ленински комсомола 50 шу дизара хетаъ Грозненски района «Советская Россия» яхача колхозе хинна комсомольски собрани. Собрани дIайоллалале ходохо культура ЦIагIа халхараш дора кагирхоша, иллеш доахар. Кагирхой торжественни собране дахъа лаца ухказа баьхха хилар комсомола ветеранаш.

ВЛКСМ 50 шу дизара сийна тIайийна хинна декхараш кхоачаьйдарах итог йир кагирхоша. Дог гIоздоахаш да комсомольцашта карагIдаьннараш. ТIайийна декхараш ханал хьалха кхоачашдаь баьккаб юртбоахама вIошта къахьегамхой.

Цул тIехьагIа кагирхошта хьалхашка къамаьлаш дир комсомола ветеранаша Удаев Оалхазара, Якубов Iарбе, кхыбараша. Шоай ваха моаштта бIаргадайначох, лелаьдьчох дийцар цар кагирхошта.

В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийна лакха социалистически декхараш тIаийнар комсомольцашса кагирхошса. ШIаккха ца хиннача тайпара лакхача къахьегама толамашца из ваьча денна накъабахара де дезаш белгалдаьд цар.

КПСС ЦК цIерагIа дIадаьийта аьнна тIайийцача письмо тIа кагирхоша ВЛКСМ Центральни Комитетаи шоай хьамсафа ленински Коммунистически парте Центральни Комитетаи тешим лу колхова комсомольцаша дIахо йодача хана а коммунизма идеалашта, пролетарски интернационализма, советски патриотизма принципашта тешаме кургхилара.

В. И. Ленин ваь 100 шу дизара сийна тIайийцача декхарашта юкъе укх тайпара мероприятеш чакхъяха лаьрхIа кагирхоша:

Боахама долча новкъостала 10 воскресник чакхдаккха, хIара къона къахьегамхочо производстве хьалхе дIайийлла гIулакх вIаштIехьдаккха, В. И. Ленина вахарах цул къахьегама гIулакхехи лаьца къахьегамхошта хьалхашка лекцеш еша, итт тоаж эшпа аьлла уга а даь дIадахьийта, иштта дIахьдараш.

Укх тайпа комсомольски собранеш ях районе чакхъяьннай Ермоловски элеваторе, Ермоловски леспромхозе, Грозненски районни больнице, иштта кхычахьа. Цу собранешка дикагIвола ворхI эIамига саги йоIи комсомоле хьаийцаб.

А. БАСХАНОВ,

ВЛКСМ Грозненски районни организацен, заведующи.

ТХА ДОГ, УЙЛАШ—ХЬОЦА ПАРТИ

«Ленински комсомола 50 шу дузача укх деношка бака, Наьсарен района «Экажевский» совхоза комсомольцашен кагирхошен доккха баркал оал тхоай хьамсарча Коммунистически партена дийи кагирхой Iоакхо до ярах. ХIара тхона карагIдаьнна дика мел дар, къахьегама толамаш, тха ираз вахар—хьа кулгалла. Iа тхона телача йIовхалонна хьа хиина да. ДIахо йоача хана а оаха хьона деш ду, В. И. Ленина парти, тхоай къахьегама толамаш деигарадениц лакхде. В. И. Ленина хьийхача тайпара дола а къахьега а...»

Иштта чулоацам болаш дар укх денешка Наьсарен района «Экажевский» совхоза кагирхаша комсомола 50 шу дизара сийна хиннача торжественни собрание КПСС ЦК цIерагIа дахьийта аьнна тIайийца письмо. ДIахо письмо тIа кагирхоша белгалдаьдар ВЛКСМ 50 шу дизарга кийчдаь къахьегама совгIаташ. В. И. Ленина 100 шу дизара сийна тIайийна социалистически декхараш, социализма завоеванеш лорае шоаш кийча хилар.

Теркан тIабахийта лаьййгIар кагирхоша граждански Сийлахь-боккхача Даьй-мехкен тIемай ветеранашта даьча къамаьлага.

ВЛКСМ 50 шу дизара сийна тIайийца декхараш кхоачашдеча совхозе къаьстта белгалъяьннай А. Угурчиев керте латта комсомольско - кагирхой звено. Шоаш лелаеча лаьттан хIара гектара тIара 120 центнер кхартол чуэпа дош деннадар комсомольцаша. ХIанз хIара гектара тIара 140 центнер из культура чуэц цар.

Юбилейни шера хьалха хиннача кхоза дегIаденад комсомольски организаце мугIараш. Боахаме ниийслуш дола кхоачамбоацараш гучалоахаш а уж дIадоахаш а 12 рейд дий совхоза «Комсомольски прожектора». Комсомола комитета лекторски группо дукха лекцеш йийшай, беседаш чакхъяьхай. Производственни хьовкхамаш 120 процентал лохагIа доацаш В. И. Ленина юбилея накъадаха, комсомольски организаце мугIараш 80 комсомольцага кхачадда шерде, совхоза коа гаьнаш дIайогIа. тIема сийлен моттигашка гIолла походаш е, иштта кхыйола мероприятеш чакхъяна лаьрхIад комсомольцаша.

Комсомола 50 шу дизара хетаь торжественни собранеш чакхъяьннай «Назрановский», «Плиевский» совхозашка, Мельзаводе, Автотранспортни боахаме иштта кхыча предприятешкеи учреждене шкеи.

Г. ГАГИЕВ.

ДIАХО КХЫ А ДИКАГIА КЪАХЬЕГАРГДА

ГРМЗ коммунистически къахьегама предприяте комсомольцаша торжественни рапорт лу ВЛКСМ 50 шу дизара хеталаь тIайийца хинна социалистически декхар кхоачашдаьа.

«...Ленински комсомола юбилей тIакхача цхьа бутт хьалха кхоачашдаьй производственни задани.

...Оаха дош лу хьона, тха хьамсара Ленински парти, вахаре а, къахьегаме а, дешаре а дIахо йолача хана коммунизмашкара хьокхам яца. Ленина васкеташ кхоачашде...».

Уж да ГРМЗ комсомольски организаце собране массава аьлла а во даш тIайийнача КПСС Центральни Комитетага дахьийтача письмо тIара цхьа дола мугIараш.

Укх шера «50 ударни ди» яхача къахьегама вахте эттар Грозненски ремонтно - механически завода комсомольцаши кагирхойи. Цу деношка шоаш баьча балхах дувца торжественни комсомольски собране гулбелар завода кагирхой. ЦаI къамаьл даь воаллашехьа шоллагIвар трибуне тIа вовлар. Къамаьл даь йистевьнача копировальщица Сулейманова Аллай моттиге дIаотт слесарь Мисеев Яхи, тIаккха Евдокименко Вадим, Алибаев Рафаил, иштта кхыбараш. Укх пятилетка дийлагIча шера чеза къахьегаш ба къона бoллой А. Мисаев, Э. Месиев, Г. Алибаев, дукха кхыбараш а.

Завода болхлошта юкъе дика холуш даиденнад комсомольски организаце ций. Укх шера комсомола мугIарашка хьийнав бархI саг, ворхI комсомольца КПСС члений кандидата, ваха рекомендаци еннай.

Шоаш денна дош гIулакхашца бакъду кагирхоша. Торжественни собрани йистейоаллаше а беркга кагирхой, комсомольцаш «Ленински субботнике» араяьлар. Массехк сахьат далане кувцадделир завода коа.

Г. ГАРСИА.

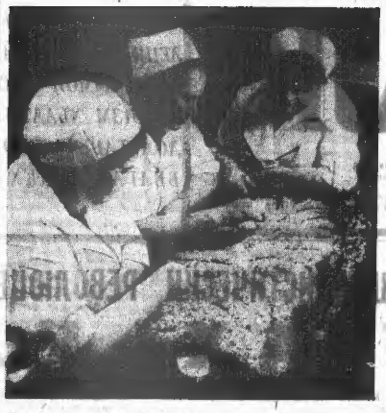

Якутерча алмаз доаккарий хIанзара столица — город Мирный йолча метте бIарг ма кховча уллача дIавохалургвоацача тайгана юкъе палаткай городок яр кхойтта шу хьалхагIа. ХIанз укхаза хьалъэттай шийтта эзар сег вихаш, йоккха рудник, обогатительни фабрикаш а йолаш йола город.

Тайге гIолла чакхъэнна электропередачий линеш, автомобильни трассаш. Хьалъэтт керда, низ бола предприятеш. «Якуталмаз», «Айхалалмаз» яхача комбинаташа 1965 шерарчул кхоза дукхагIа доаккхаргда алмаз пхе шерa. Соадка укхаза болх бе йолаеннай керда йоккха обогатительни фабрика. Кхыметтел Якутера бирса шелал а чакхйоалийтарйоацаш йола теплоизоляционни материал юкъе а ухийташ алюминиеви панелех хьаIашагIдехка да цун пешаш. Из ший тайпара алмазий фабрика дунен тIа эттара йоккхагIа я.

Мехка алмазий низ бола цек а хилла дIаэттай Якути.

Аьрлехьара аьттехьа — В. Хиль, К. Кондратенко, К. Желадина.

В. Тетерина сурт.

ТАСС фотохроника.

IИЛМАН ПАРДА ТIА

[illegible] тIехьарча [illegible] производственни [illegible] деррига [illegible] тIа къахьегам вIаштIехьбаккхара дукха бакъ ду. Цу дакъе [illegible] Грозненски машиналькъа отделене предприятешка. Къахьегам [illegible] вIаштIехьбаккхара [illegible] цахаддаш боах беш я кертера инженераш е предприяте кулгалхой керте латта [illegible]. Отделашка, цехашка болх беш я 113 творчески бригада. Цига дакъа лоацаш ба предприятей кулгалхой, инженерно-технически болхлой, дикагIа бола болхлой. Цар кулгал а деш [illegible] отделашка кийчъю НОТ-а перспективни планаш. 1966—1967-ча шерашка кийч а ь производствана юкъейийзар 2933 [illegible]. Цо пачхьалкхена 1957 эзар сом пайда бир.

Керда техника, технологи производствана юкъейхьара, къахьегам вIаштIехьбаккхара, производственни культурен къахьегама хьалаш [illegible] НОТ-а планаш кхоаьш а оа, укх тайпара балхаш чакхдаьхар: мухь тIаботтачех тIера Iобоаккхачеи вонна реконструкци йир, цо торо хилийтар мухь тIаботташ тIера Iобоаккхаш вагонаш сеца йоакла ца дика кIезигбе.

Пачхьалкхена боккха пайда а хулаш гIулакх хилар Грозненски вагонни депо сборочни цехаш пропарочни станцешен реконструкци яр. Механизировании хьисапе [illegible] стерпаш.

Грознийре Гудермесе яхача станцешка керда хьалъяьй пхиь полу герох, маневрови локомотиваштa радио чуйиллай. Кассеша залашка эттаьй 17 электрокомпостер, 9 билетопечатающи машини, болх бе йо[illegible] [illegible] лоаттаю [illegible].

Машиниста отделене 110 [illegible] метр дIоахай [illegible] [illegible] хIаьта 92 километр вIашагIа а [illegible] дукха [illegible] бахьа балхаш механизировании хьисапе ду. Цу мероприятеша торо хилийтар хаьркашка сихагIа поездаш леларгйола гIулакх де, наькъашта ремонт еча дIадодар дика кIезигде.

Гудермесски Грозненски локомотивни деповка инженерно - технически болхлоша кийч а ь теплово[illegible] тевой график. Цо дикка лакхъяй къахьегама овсарле.

Болхлой хьалаш тоадара а дукха балхаш дайр Грозненски машиналькъа отделене. Дукха гаь, [illegible] цехашка юкъ кIезигагIа хургдолаш мероприятеш чакхъяьхай, нормагIа йоагIача тайпа[illegible] хургйолаш [illegible] сийрда хьлай [illegible] болх [illegible] моттигаш. Болхлоша хIама [illegible] тоа а даь кийчдаьд. Гудермесски деповна хьалъяьй кхоаза вIаштIара яь бытови корпус. Локомотивни вагонни депо цехашка хоза басараш хьекхад, асфальтови гIашлой хьаькаш дехкад.

ДIадахача шера предприятешка план оттайир производственни эстетика производствана юкъеяхьара. Пох доккха беркат деьннад. Дикка лакхъеннай производства культура. Грозненски Гудермесски механически цехашта гонаха гаьнаш ерзай, оборудованена, верстакашта басараш хьекхад. Грозненски станце балха юкъе эстетика яхьара белгалъяьккха хиннача 24 мероприятех 9 кхоачашъяьй.

Уж ерригга мероприятеш чакхйоахача дизза дакъа хьаьнад рационализаторама. ХIанз Грозненски машиналькъа отделене 445 совгIа рационализатор ва. Цар дукхаьа хьалкхеча ах шера производствана юкъейихьай 425 рационализаторски предложени. Цар пачхьалкхена баь пайда 109,3 эзар сом да. Машиналькъа отделене дикагIболча рационализаторех лоархIаш ва вагонни отдела начальник А. Е. Губаренко, машиналькъа отдела воккхагIвола инженер Г. А. Мартычев, диспетчер И. М. Сиянов, кхы дукха бараш.

Предприятей кулгалхой, инженерно-технически болхлой экономически знанеш Iамадаккхара машиналькъа отделене вIашагIъеллай машиналькъа транспорта экономика университет. Планироване дешарга хетаь ле[illegible] цеш йийшар цига.

Металл, электроэнерги, кхыйола материалаш кхоара тIехьа а дукха балхаш ду машиналькъа отделене. Укх шера кийча а [illegible] юкъейийзай 300 предложенеш, [illegible] баь пайда 250 эзар сом да. Иштта кхоадаьд бIаь тонн металл.

Коммунистически къахьегама сийлен цIи яккхара а шоашагIа кхайкха лоаттабу отделене. ХIанзалехьа коммунистически къахьегама сийлен цIи леладеш я 409 бригада, 28 цех. хIаьта коммунистически къахьегама ударникаш лха цIи лелаш 2000 совгIа болхлочо.

В. И. Ленин ваь бIаь шу дузаш денна кхы а дикагIа къахьегаш сийлеца накъабаха дорхI машиналькъахоша.

И. ПЛЮЩ,

КПСС Грозненски горкома инструктор.

ИТТ БЕТТА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЬЙ

Пятилетка кхоалагIча шера цIаккха ца хиннача хьисапе хьинар ейдеш къахьегаш я Асланбек Шерипова цIерагIча Грозненски нефтемаслозавода коллектив. В. И. Ленин ваь бIаь шу дузача денна, Ленински комсомола 50 шу дузача цIейна сийленца накъаяхара доккхий бехктокхамеи декхараш тIаийнад завода цехий, установкай коллективаша. Уж ханал хьалха кхоачашдара шерра социалистически ях йоаржаьйа цар. Заводе хIаналехьа итташ установкаш а тIаьбоагIача ноябрь бетта чотах межкааьтта продукци арахецаш. Царех я ви. Евтушенко, Каплан, Летковская, Горьковой керте латтача установкаш коллективаш.

Социалистически яхье хьалха латтачар цIи йоаккхача хана эттара хьалхарчарна цIи йоаккх Горьковой Дмитрий Абрамович керте латтача коммунистически къахьегама сийлен цIи лелаеча установка коллектива. Заводерча установкашта юкъе эггарa лоархIамегIарчарех йола установка я из. Цун болх ритмично дIабахарах дукхача даькъе тийна да завода коллективо план кхоачашъяр. Из дика кхетаду установка технологаша, кхыча специалисташа. Укх шера цхьа бутт дIабадийтабаца цар массадолча технико - экономически хьоахаший план тIехдоахачаш да ся.

Укх бетта 29-ча дийнахь хулача Ленински комсомола цIейна къахьегама совгIат кийчдара установка коллективо тIаийнараш доккхий декхараш да. Цхьайтта бетта план 29-ча октябре кхоачашъе, 5 эзар сом мах бола 30 тонн растворитель кхое, производства балха юкъе рационализаторски предложенеш яьхарах пачхьалкхена итт эзар сом ахча кхоаде дош деннад цо. Цу дакъе царагIъяьхай цо еррига шийи тоаьаш. ХIаналехьа гучадаьннад уж ханал хьалха кхоачашдергхилар. Межкаьтта продукци арахецара итт бетта план 2-ча октябре кхоачашъяьй установка технологаша. Таханарча денга кхоачаш ноябрь бетта чотах арахийца продукци кхташ эзараш сомий маьха я. ХIаьта хIаналехьа кхоаь растворитель 80 тонн совгIа я, рационализаторски предложенеш производствана юкъеяхьарах пачхьалкхена кхоадаь итт эзар совгIа сом ахча. Укх шера кийчъяьчарех лоархIамегIа йола рационализаторски предложени я кристализатор хьахьоастара кийчъяьр. Цо боккха пайда бир пачхьалкхена. ХIаьта керда кристализатори конденсатори оттаяра еннача предложена установка къахьегама овсарле 10—15 процент лакхийр.

Иштта лакха къахьегама толамаш дахара керттерчарех да къахьегам ниийса вIаштIехьбаккхар. ДикагIйола опыт дIа-юха а луш цхьа дезал санна барт тайна къахьегаш ба установка технологаш. Къахьегама овсарле лакхлургйолча хьисапе болх вIаштIехьбаккхара дикка мероприятеш чакхйоах цар. 10 — 15 минот хана хьалха хьайоагIа болх дIабелабе беза смена. Цига болх беш хиннача технологаша цунна дIадовзийт сменагIа ниийсденна кхоачамбоацараш, керттера теркам тIабахийта беза моттигаш, технологически режим иштта хиннай, цул совгIа уж а сменаца карагIдийнна дикадараш а дIаялдаь хул вахтови журнала тIа. Цудухьа оал цох технологашта установка коллектива чухьешка изза аьле. Из да а да иштта. Цу тIа IотIакхьашача хов установкерча хIара смено иштта болх баьб.

Дукха да йоаццаш цопатеха арадаьнна «Коллективна сий—хьа сий» яха вай республикерча къахьегама ветераний письмо дийшача цIаьнка а яха хьахьар установка хIара технолог цо хьабенаца къахьегама наькъара, — йоах установка начальника ион. Горьковой Дмитре. Массаша безам тIабодаш дийшар из. Коллектива сий лакхдара фу дахь уйла ейтар хIаранега, хIанзачух тIехьагIа кхы а дикагIа къахьегара де дезараш белгалдаькар. Массехк шу хьалха тха коллективе ниiсаорi къахьегама дисциплиней установка технологически режими телхаеш бола болхлой, — йоах технологаша. Коммунистически къахьегама цIи лелаеча установка коллективо цу тайпара гIулакхаш лойтаредоашилга дIахайтар царга. Технологий собранешка, профсоюзни организаце дувцар из гIулакх. Цхьа-шозза боагIа бохк бир къахьегама дисциплино телхаеараштa. Болхлошара безам совбаккхара, къахьегама дисциплина тоадара, арахеца продукци дикагIйеи дукхагIйеи хилийтара, цунца цхьана коллектива сий лакха лоаттадара дукха кхетама йола бу къахьегама ветеранаша, цига 30 шу совгIача хана болх беча бокхагIбола операторашa Бильданов Наджика, Зуй Николая, кхычар. Цул совгIа дукхача шерашка шоаш Iоавь балха опыт дIалу къонача болхлошта. Цар хьалхехеваь иттаж технологаш ба цу установке хIанз хьинаре къахьегаш. Иштта болх барах укх тIехьарча шерашка цхьаккха моттиг ниiсъеннаяц цига керта бохабу малар моаца сий балха вена, къахьегама дисциплина толхаяь, прогул яь. ХIана Ленински къахьегама вахте эттача коллективо кхы а дикагIа къахьега лерхI дIахо.

Коллектива сий лакха лоаттадара чIоагIа лоархIама да арахецача продукце дикал лакхъяр. Цу дакъе а дукха балхаш даьд технологаша. Продукци дикагIа хилийтара эргаьха хийцай фильтраш, сахь-хано хахьа анализ ю арахецача продукцена, цахадаш тIахьокхам лоаттабу арахеца продукци ништай хьежаш. Цудухьа ГОСТ-а стандарташка хьежжа арахец продукци.

Керда балха баьхкача болхлой а чIоагIа йоакхо ю установка технологаша. Хьалхарча деношка балхах цар дог ма эккхийтара дукха новкъостал лу къаьнача болхлоша, шоай опыт дIалу. Цул совгIа квалификаци лакхъяра йолча курсашка деша бохийт. Каст-каста къаьнача болхлошта шоай балхах лаьца беседаш ю. ДикагIйолча опыта школе хьажабу уж. Цига царна йовза балха тIа хьакха латтарий опыт, хов ниiсду хаданаш миштта оаша ела. ХIанз институте дешаш ба дьоца операторaш ий. Рафаилов, Сухой, Девкин, кхыбараш. Иштта сайрийнарча школе, курсашка дешаш а иттаж болхлой ба.

Ленински къахьегама вахте эттача сменашта юкъе яьржача яхьа йогаш ю хIара бетта. Хьадхара моттиг яьккха смена технологий юкъарча собране белгалйовиах. Цун опыт массанена дIайовзийт.

Б. КОСТОЕВ.

Венгерски Халкъе Республика. ГДР-ера еннача юртбоахама техника новкъосталца механизироване чуэцаш лотт Фельсо-Бабода яхача [illegible] [illegible] кхоре бухьа. Цхьан [illegible] 60 сага [illegible] болх бу [illegible] чуэцача комбайна. Цу тайпара 10 сахьата [illegible] [illegible] [illegible] тIа йотта [illegible] а 1500 центнер [illegible].

МТИ—ТАСС сурт.

ДОАКЪАРА КХОМБАЦ

Укх шера 20000 тонн силос Iалашъе аьнна декхар тIаийцадар Наьсарерча «Экажевский» совхозо.

Эхь хет лоллахошка доакъар дехаш лела, — Воахар укхазарча кулгалхона, специалисташа каст-каста хулаш хиннача собранешка, совещанешка. — Шин шера кхоачамхилла доакъар Iалашде йиш йолаш да вай.

Ба а ба. ХIаьта а цу хана трибунаш тIа а бувлаш кулгаш дIа-хьа ахийтараш хIана бицбеннаб. Ялата дIайийна хьажкIаш IамагIлуш латт, укхаза хIана а чуэпа езача 1100 гектар силоса лаьрхIача хьажкIех ахамел совгIа мара чуйица баьябаб.

ТIаккха декхар кхоачашдулургдий совхоза? Хьийкъача хьажкIашка диллача кхоачашдулургда, уж чуэцарга, кхомбарга хьежача — ахамел совгIа мара кIоагаш хьалдузаргдац.

Из хоргда Iаьлий -Юртарча механизатораша силоса хьажкIаш хьокхаш ейначоа. Экажкъонгий-Юрта йисте уллача кхай тIа боахкар уж. Хьу санна тоенна латт хьажкIаш. ХьатIа мел венача специалиста, 180—200 центнер ергъа ухкаэара оал.

Бакъда, гектара тIера дIакъорман дукха. Мича ух из? Экажкъонгий-Юртара Iаьлий - Юртарча ферме кхаччалца баьшара ниьъ биллаб пох. 10 километр болча навкъ тIа гIолла гIайттача санна йода ах-яьсса машинаш. Миха атта а из дIакхаьха, хIана лаьча IотIайаттача хана из IотоIае, машина тIа дIаниiсъе сагвац (хIара машина тIа ший хила везар уж).

Ший яиъ-ах тонн чуйоача дуне миссел йолча машинаца хьатIаера Грознера «Красный молот» яхача заводера укхазе новкъостал де вайта Бурунин Василий Климентьевич.

— Масса тонн дIайихьар Iа? — хетт аха.

— Кхоъ.

Ший яр миссел кхы а хьалахтъяьй цу машина кузов.

— Укх чу-м 4—5 гIоргьр хийца. — Йоах из тхо цец сенах дахьалаа а хайна. — ХьалтIа а баьина из дIаниiсъе, тоIае нах хилча.

Гой цу балха эшаш бола нах ца тоъарах мел ю хул совхоза. Iо на тоIалаь гIад михо дIакхухь, боагIача тайпара мухь дIахьоц машино.

Кхы а чIоагIагIа дог лозаду кхай тIа хьежача. Iо а хьалла а Iолийга сийнача гIадамий паркаш ухк, комбайно хьаратийса гIадамаш даза, лакха хьокх уж. Къаьстта дукха лоаду доакъар ейенначa моттигашка (уж шорта ма йий укхаза). Цига машин комбайна ниiса хьалйолалац, юха сец, чинт ет. Шаьрача а цу тайпара баьханаш ниiслу.

Иштта арадус совхоза дукха доакъар. Цхьаькха а да белгалде дезаш. Кхай тIара хьаара воалача метте а кIоагаш долча юхе массе хана а мича хул тараз. Цудухьа, фермай заведующеша шоашта хетачох лелаш учет. Уж моттигаш каст-каста ниiслу укхаза. Масала, Экажкъонгий-Юртарча трактористаша Костоев Якъупа, Талдыев Мовлена, кхычарна 1—1,5 тонн эшаш дIаналдора доакъар укхазарча ферма заведующеца. Муталиева. Гаьна тараз долча аха йиш яц механизаторий, Транспорт тоъаш мичай.

Кхы эргадьнна кIама дац хIанз. ШIадаьхадац балха юкъара уж кхоачамбоацараш. Цу гIулакхо нах тешанах боах, балхах дог эккхийт.

Iаьлий - Юртарча учетчико нов. Долова йол хьокхача, вIашкатохача хьача балханта нарядаш Iочуелар совхозе механизатораштa Татриев Махьмадем Нальгиев Османаи. Юхера а еррига вIашкатеза латта йол Iалаьрхача нарядаш тIа йолчул кIезигагIа хилар. Татриевеи Нальгиевеи алапеш тIара 76 сом ахча Iодаьккхар хьалуча хана. Учет ниiса ца ль Долов юстара вус, механизатораштa зе. халахетар хул.

Дукха кхоачамбоацараш да совхоза учете. Шевкашта теркам тIабахийта беза совхоза кулгалхоша цу дейна.

М. КАРАЕВ.

ЕРЕВАНА—2750 ШУ

Армене къаьнагIа йолча городо а дунен тIа къаьнагIча городех йолча цхьанне а, Армянски Советски Социалистически Республика столице Еревана 2750 шу знаар дезлу.

Вай хана Ереван хьалъеш дегIадахаро хьахьокх армянски халкъа общественни экономически вахаре карагIдаьнна исторически хIамаш. Города вахай тоаьйлар а эргадалар а айхх, дувладенна да мехка экономически культурен массанахьа а айллар да. Цун тоаьлара юкъе вай Даьхен деррига вежарашка долча халкъий къахьегама доккха дакъа да.

Ерригача Советски Союзен доззол деьйарча дукхача мехкашкен шерра йоалаш я еревански предприятей продукци. ХIанз дIахо республикa производительни низаш дегIадалалдара низ бола индустриально-техничекски база, а хинна вIаьттай гоpода промышленность. Цунна цхьана, Ереван армянски халкъа кердача советски социалистически культура центр, Iилман искусстваи город а я.

Архитектурни сибатага диллача Ереван — ший стилега диллача Советски Союзе эггара белгалйоаллача городех цаI. Цхьабакъда, 47 шу хьалхагIа мара доацаш, вешта аьлча Армене Советски Iаьдал котталадекъа, из башха-дика город вIалла хинна а яц. ХIанз лакхха урагIъяха эланеш латтача. вIаьхий дукхар дийха шерен ниiсен улицаш яхкаьча моттиге, цунна вIалла тара а йоацаш цхы город яр — деваша наькъий провинциальни городнаг. Готтиген хьийзан переулкилгаши тупикаши яр. ХIанз-хIанз чу ма карий аьнна хеташ зар кораш а чоацаш хийна тоапара цIайлгаш. Гоуйд «хоазеш» хиннераш хи Iамарчи кхалажа гувнаши дар.

ХIанз асфальт уля города улицашка, хIаьта, лагахь санна дуккказа вIаштIаръяьча башха-дикача эланей мугIараш, юкъе хIана а тиша тоапара кирпичех даь цIенолгаш цадалале. Еревана хьалха хинне сибат довзийташ йола, «коммунальни заповедникъ» оал цу вIадех хьалхагIа деиз баьхаь боккийча ваха.

Урарту ханашка а тIехьа хIаллархча Армянски ССР территоре тIа лоархIаме политически, экономически, административни центр лоархIаш яр Ереван. Укхаза тоъал чIоагIа дегIабена бар аьшкапара бола. тоапара цхьегIаш ела, сомий бешаман лелаела, кхера тувсара горзадаш. Цхьабакъда, тIехьагIа города лоархIам бежар, вай эрерча V-ча бIаьшерене мара юха айяла йолленнац. Цхьабакъда, Iарбий чухьалхаро юха а массехк бIаь шера юхасоцадир город тоалурга. ХIаьта Закавказье чингизхана ордаша дIалацаро геттара вIашталихьар производительни низаш, йоассайир дукхха районаш, цу дакъе Ереван а.

XIII-гIа бIаьшере юкъеяхачул тIехьагIа юха а карвании наькъашка доархIамо уловой пункт а хила дIаотт город. Цхьабакъда, кхыча мехкаро баьхкача гIаьрахоша цул тIехьагIа а къизагIча тайпара цхьа йокаь Iийнаяц Ереван. Цига бахача наха гIаьрахоща лоаттабаьча къийсамо истори — из а турпален, патриотизма, денала, къаьгача масалий йIаьхха эIы.

XVIII-ча бIаьшерене тIехьагIа Россе хьаллаьцача кортамукъален болама центр а хинна дIаэттар Ереван. 1827 шера Российски империе дIатехар город. Цхьабакъда, Ереван дегIаара йоакхо еш ядор царнаш. Сийлахь-боккхача Октябрьга кхаччалца юкъерча бIаьшерений цул лелаьд городо. Цун еррига промышленность цхьа укъаьх-тиъаь итт кагийча ремеслени предприятех латташ яр.

Вай деношка ленински къаьмий политика чакхъяхар, халкъа тоян парте даим йоакхо яр бахьан долаш мехка хозагIчен йоаккхагIчен городех цаI а хинна дIаэттай Ереван. Цо дIалоац 256 квадратни километр территори, хIаьта цу чу вах 697 эзар саг — Советски Iаьдал латтача шерашка 15-зза совгIа дукхагIа диннаб уж.

Энергеца шортта Iалаш хини, хиларо, моттигера минеральни бeзали сийрда бесаш йола металлаши лоахка моттигаш йIаьхий хиларо новкъостал даьд городе химически, алюминиеви, электротехнически промышленность, бесаш дола металлурги, машиностроени сихха дегIаьдара. ЧIоагIа дегIаенай йига, кхачаш, чхьагIар доаккха промышленность, армянски коньякаш, хаза а йоагIаш, дерригача дунен тIа цIи хозь да.

Доккхий граждански промышленни гIирсаш хьалдеш латт Ереване. Нагахьа санна юкъьанпарча советски ворхI шера — 1921 шера дена 1928 шерага кхаччалца — городе гIирсаш хьалварга дIаихийтача капитальни вложеней боарам 3,1 миллион сом хиннабале, соийка 153 миллион сомага дIакхаьчар из. Промышленни объектех совнагIа хьалъеш латт дукхха школаш, больницаш, деша даха ха кхачашa долча берий учрежденеш. Iалаьмате сихача темпашца лед чуIе гIирсаш хьалдела. Ереванера чуIе цIенош 1940 шерашца ниiсдича ялхазза хIана хиннадац аьнна дукхагIа хиннад.

...Чхараштa юкъера хьаараьвча санна хеталу къаьнарча Матенадарана кулгайоазоний хранилище. Цу ший тайпарча пейзажа башха-хоза юкъейодача цу здане чу эттаьй температуран тIувалеи эттара толашагIа йола режим, таллараха пIиллараха экспонаташ лореш дола хьалаш вIаштIехьдаьхад, — вай эрерча V-ча бIаьшерене дена хьалйоаденна Iилмей искусствой цIагIча хьал тIа хиннад вайна хьалоийташ йола 11 эзар совгIа кулгайоазех материал ма йий цу чу гулъяь, Матенадаран—цу тайпарча, дунен тIа эггара йоккхагIа йолча хранилищех цаI. Цу чу боах беш я кулгайоазонаш юхаметтаоттадеш йола лабораторeш, лектореш. Де а деагIаш доккхал ду ереванашa Матенадаранах — армянски халкъа езача къаман моттигах, дукха бIаьшеренаш хьалхагIа дена хьайоагIача цун лакхача культура, башха-дикача памятниках.

Армене столице бахача вахха культурни боарам лакхбенна хилар дог теша а деш хьахьокхаш дола масал да библиотекаш — уж 101 я, цар книжни фонд — 2,2 миллион совгIа экземпляр. ДIахо хьеш я дукха бIаьшеренаш хьалхагIа дена хьайоагIаш йола армянски книжкаш лепадетта традицеш: соахка ереванашки издательстваш арахийцар 9 миллион хIана дацар аьнна дола экземпляр тиваж а йолаш дена 700 совгIа цIи йола книжка. Городе араухуа 150 цIи йола журналаши газеташи. Къаман искусство даим дегIаккхувлаогйола башха-дика лара а елай. Ереване боах беш а 63 клуб, 13 музей, 8 театр.

Тиъаь ворхIи ахи бIаьшере — кхыметтел исторена а йоккха ха я. Из сийлахь, ди белгалдоаккхаш, Армене столице баха нах бIубенна хьеж кхоаненга: дарна хов, вежарача долча Советски Союза халкъий дезале шоай хьамсарча города кхоане хоза тоенна хургйолга.

Георгий МЕЛИКИНЦ.

(АПН).

КОМСАШ ЧУЭЦ

Гудермесски районa «Новогрозненский» совхоза комсаш чуэйца йоалаш латт. ЧӀогаГӀа хьийкъаб уж укх шера. ХӀанале 1200 тонн комсийн дӀадехьийтай цар чхьагӀар доакхача заводе чакхьаха, шеан цхьа азар тонн мара яц. Пятилетка кхоачагӀа шу доаллуш 1400 тонн комсаш чуэца декхар тӀаийцадар цар, из дӀадахача шераречул моаза хургГӀа хул.

Комсаш чуэца белхбеннача хьалхарча деношка дена темпаш хьагӀ яа еш хьабоагӀа коммуниста Атаев Ахьмада кулгалдеча № 3 йолча бригада къахьегамхой. Цун бригада комсаш 146 гектар я. Цу участка тӀера укх шера эттара хьалха чуэц комсаш. ХӀаьта а тӀехдика хьахийнай уж. Планах 13, тӀаийцача декхарех хӀара гектара тӀара 15 центнер яккха езача 25 центнер комсаш чуэц цар. 183 тонн дӀаяла езача 298 тонн комсий дӀасийнай Атаева бригада коллектива.

— Тха бригаде хӀанначул тӀехьагӀа чуэпа евам 50 гектар юхейисай, — ахаш дуац хьалха латтача бригада кулгалхочо, — юхейисача цу участка тӀара ахь а цхьа бӀаь тонн комсаш чуэнаргья оала.

Хьалха латтача коллектива бӀаь бӀаь тонн комсий аякда аьнна декъа доаш толамца кхоачаяьду.

Хьалха латтарашца ийсахул хьийшаре къахьег Кафтаров Махьмада кулгалдеча цхьоалагӀча бригада къахьегамхоша. Укхаза цхьайолча участкашт тӀера яхк-шерал тонн комсий чуэй планах 4,8 тайя йолча.

ХӀара дийнахь «Новогрозненский» совхоза контора хьалхашка хьалтох комсаш чуэйцача лаккхара хьокхамаш тейтачар суртaш. Цо хьагойт дукхагӀа комсаш чуэйцаршца тӀехьабусараша. Хьалха латтарех я Косуев ШайлахьмаД бригадир вола № 2 йолча бригада.

ХӀара шера комсаш чоагӀагӀа хьувкъаеш хьайоагӀа цар коллектив. Укх шера а дика ла цар бригада тӀулхкхаш. ХӀара гектара тӀара 50 центнер а аьы совгӀа а комсаш чуэц цар, планах хӀара гектара тӀара 45 центнер йолча.

Пахалдаш совхоза чхьагӀар доакхача заводе кхай тӀара комсаш дӀауйош я машинаш.

В. И. Ленин вай 100 шу хувача ден сийна ахье баьннача совхоза комсаш кхеераша шоай деррига нийсаш тӀадахийтад сихех ца йойташ комсаш чуэйрй.

И. ДЖАМАЛОВ.

Дийнача къахьегама толамашца дӀайохавьй МалгӀабикa района «Ингушский» совхоза хьайбаш лелийераша В. И. Ленин вай 100 шу дизара сийна йоаЦа социалистически ахь.

Пятилетка кхоалагӀча шера план хаьая хьалха кхоачашъяра хьайбаш лелийераша юкъе яьржача яхье хьалха латташ я совхозе дикагӀа йолча доярка Картоева Аня. ХӀанзар шера планал совгӀа хӀара беттача Ӏаттагара аль бӀаь килограмм шура яьккхай цо.

Дукхача шерашка Ӏоаль балха опыт хьоналча доаркашта дӀалу Аняс, царна ца професси езалойт.

Сурта тӀа: хьалха латта доярка Картоева Аня.

Д. Васильева сурт.

ДОЯРКАЙ СИЙНА

Укх шера хьалхарча дийнахь дена балхах дика ла йоалаш хьаенай Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхоза шурий-товарни ферма коллектив.

Сентябрь бетта ленински хьахьегама вахто этта ахы а дикагӀа къахьега бьлар уж.

Укх деношка колхоза парткома ийс бетта доаркаша баьча балха итогаш ягй. Уж гӀадвуташ я. Гуш да хьайбаш лелийераша шоаш тӀаийца социалистически декхарш толамца кхоачашделга.

Ер шу дӀалолаленнача хана дена юкъера хьаьрхӀача хӀара Ӏаттагара 2919 килограмм шура яьккхай. Соахка укх хана яьккхачух 870 килограмм дукхагӀа я из.

Кхыча пхьалеча боахамашка сентябрь бетта доахкагара хьадолийкха шура дьргӀъеннай. Пхьабакьла, чехааа-м гӀулакх воалуш довгӀа. Дадахача шера цу бетта хьил хинначул мозза дукхагӀа — 531 килограмм шура еннай шарна хӀара Ӏатта баьнача бетта. Пуллухьа, хӀанзар шера планах йоагӀачул 25 процент дукхагӀа яьккхина шура дӀаеннай ферма коллектив.

Укх шера хӀара Ӏаттагара 3200 килограмм шура йоаккхаргья аьнна доаш денадар цар доаркаща. Цул лакхагӀа декхар тӀаийца цхьаккха ферма яц вай республике, хӀаьта а Октябрьски цӀей хьатӀаккхачача деношка шоай декхарш кхоачашде лерхӀаш ба уж.

Цар толамаш кертерча лаакъе хьайбаш дика доакъар долча деаЖаларца хувзалена да. Фермана гонайна тхкача участкашка дӀайийна шортта баьцаш яр. ХӀанз а тӀехь уж дӀайийнача доажалу доахана Ӏул.

Ферме къахьегаш 39 доярка я. Дика гӀулакх латтаху цар шоаш лелабеча 440 Ӏатта.

Цу дӀаийгача коллективе гӀорбаьна доаркаш ба. Перех хьалхе хӀара шоаш лелабеча Ӏаттагара кхо азар литр совгӀа шура яьккхай.

Хьалхе коммунистках Анечина Нинайга я. Цун хьоккаш — 3154 килограмм. Цул дукха тӀехьабисабаш доаркаш Демахова Антонина, Шпырко Раиса.

Партийни комитета решенех цар сийдеш байракх айъй колхозо.

Е. ФАТИШИНА.

РЕПОРТАЖ

МУКХ ДӀАБУВШ ЛАТТ

Бааг ма кхоачча баьццара аренаш ца гонаках — Грозненски района «Горячеисточненский» совхоза кхаш ла уж.

— Ма чӀоагӀа догӀа эшар-ма хиннав. ЕӀа, хӀана, — йоак шиъ уйлашка ваха вагӀача совхоза керттерча агронома Петр Федорович Невейченко.

— ХӀанз шкъе дика догӀа дийлхача Ӏан къали хадхаш дика чӀоатӀдейна хургдар ялат.

Агронома шийна дагалаттар хьалувеаш тха машин мукх дӀабувча кхачар. Кхай тӀа гӀолла секлкаш тӀехьайолаш массехк трактор а мугӀарех йолхаш. Тай текача сенна кийсача каршашка Ӏочудуваш фийгаш. БӀарг тӀаттадехь къайладувл уж.

— 2230 гектара тӀа тайп-тайпара культураш дӀае езаш да тхо укх шера. — Воах совхоза № 2 йолча отделене агронома декхараш кхоачашаеш волча Гехаев Ӏерби шеррa кулг оаграхь. — Цу юкъе 913 гектар кӀа, 1016 гектар ялата лаьрхӀа мукх, 38 гектар рожь, кхыйола культураш я.

— Цу Ӏа йоаллача культурех дӀайийна яьнна, яйназ фу я шун, Ӏерби?

— ДӀайийнараш дукхагӀа я. КӀа, рожь, доакъара лаьрхӀа бола мукх — уж культураш дӀайийна дьннад тхо. Ах совгӀа дӀабийнаб ялата лаьрхӀа мукх а.

— Хьункъаш йиитта хилар дог дӀах оаш?

— Хац сона-м хьона фу ала йиаргда... ХӀанале чот тоха делча ца елехь шока йийкъарашта тара хург ма дий тха. Ванъза, хьунъваш дика хилийта, шоай хур даьа механизатораша. КӀоарга аьхар лаьтта, пхьатора катковаш еш, цул тӀехьагӀа лисковаш йир. ХӀанз ялат дӀадувшие а кхоалагӀа катковаш ю. Йиитта хургла, из кхоаза еш йола катковаш сенна ю хьогӀ аьнна, бакъда из йиитта ма бича лаьтташара тӀоадаа сиха йокъалу...

— Йиитта дале а дикача хьунъкъамга даха дог хургдацар тха къахьегамхоша болх дика ца бора, агрономагара къамаьл дӀаэн отделене управляюще Музаев Янула. Лаьтта оахаш, катковаш еш, ялат дӀадуваш шоай бехкаш цхьаи сальа агрегаташ доаттадеш тха механизатораша. Царех ва Хатуев Йоха, Алмисиев Алам, Ахмалов Эмли. 34 гектара тӀа ялат дӀале дела цар хӀаране дийнахь, хӀаьта цар 45—56 гектар дӀаюв. ГӀой хьона, — кулг дӀаьяхх управляюще секлкаш тӀехьайолаш йоагӀача ӀамагӀча трактораьгахь. — Из Алам, агрегат я. 47 гектар я по хӀанз дӀаюш латтар, хӀаьта смена йистелла-м яьна я.

Тхо бӀаргадайна трактор сецаь Ӏотоссавелар Алам. Юккъерча дегӀара, дегӀа-кеба тоавенна дӀамига саг, хетала из лаьрхӀа кхаьшкара балхаш де аьнна ахелаш — сел хоза товра цун яна бола каьай дегӀ укх кхай тӀа.

— Кастта заргйй шо ялат дӀалийна. Алам? — хетт аз цунга.

— Укх шоп-кхаь дийнахь дала безам-м ба тха. Юхейисараш массехк бӀаь гектар мара яц, уж оала бухa дӀаюврьа.

— Соахка оаха дайна бола-м бийца варгвац. ХӀара бригада шиъ лаьтта оахар цу шера, дукха кийслора бригаде массехк трактор еха латташ, цудухьа цхьан бригаде ялат дӀадийна бала боаккача хана вокх бригаде лаьтта аьха долаков хулар. Укх шера йиитта дац. Отделене цел йола трактораш хӀашагӀтеха цхьа йоккха механизированни бригада яьй. Болх сихбаьб цу гӀулакхо. Массехк дийнахь аьхе доал цхьан бригада лаьтта, тӀаккха вокх бригада дар оах. Шеко яц, хӀана мо наха болх бой хьувкъаш дика хувба, — аьнна трактор юкъаевальь мукх ӀоАбе лолавелар Алам...

...ЛаьгӀо хьекхача мехо торкаду баьццара даьри мо маьлхе къега кӀа, рожь. Из да къахьегаш дукхабевача юртбоахаша балхлоша даьчок хьахиннар. Цох кхоргда укхаза кхачинта ден дола гӀулакх дика долга.

Ю. ИГЕР.

ӀА ДИКА ДОАККХАРГДА

Хьайбашка дика Ӏадаккхийтара деррига хьашаш оарцагӀдьхьаь Урус-Мартана района «Красноармейский» совхоза пхьоалагӀча отделене механизатораша. Буо тоаенача хана хьекъа ши азар ши бӀаьи тонн гӀожа доакъар кийчдьад укхаза. Планах ши азар тонн кийчде дезача.

ХӀана силос кийчъеш ба отделене механизатораш. Планах 5800 тонн Ӏалашъе езача хӀанале 6600 тонн хӀоагашка еллай.

Силос йоллара балхаш хӀахо деш да. Силоса хьажкӀа хьоккача дика болх бу комбайнераша Ихьъяева, Ибрашилова, Межидова, шофера Дудаева, кхыбараша.

Я. ЦУЕВ.

Халкъа тӀахьожам

НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ АССР ХАЛКЪА ТӀАХЬОЖАМА КОМИТЕТЕ

ХЬАЙБАШТА — ШОРТТА ДОАКЪАР

Нохч-ГӀалгӀай АССР Халкъа тӀахьожама комитето белгалдаькхар Назрани районни юрта боахама производственни управление (начальник ков. Льянов, керттера зоотехник ков. Сагов), «1968 шера республика колхозашкен совхозашкен доакъар даккхарен из кийчдаран хьалхехьара» Нохч-ГӀалгӀай АССР Министрий Совета баь соцам керттӀа кхоачашбеш ца хилар. Цу соцам тӀа Назрани района боахамаша шоаш оттаь хана дукхагӀйола плановой задании кхоачашъяьяц.

Йиитта, моша доакъар кийчдера план 29 процент мара кхоачашъяьяц, йол — 75 процент, чӀ — 15 процент. Планах 62200 тонн силос кийчъе езача, кийчъяр 17569 тонн мара яц, 28 процент. Тоххам беча дийнахь витаминий баьца хьоара цхьаь цаӀ тонн кийчъяьяцар.

ЙолайгӀа вай доакъара культураш дӀаера йола задании 42 процент мара кхоачашъяьяц. Хьастта асала кийчду доакъар «Назрановский», «Экажевский» яхача совхозашка. «Назрановский» совхозо (директор ков. Плиев) кийчдаь моша доакъар 1569 тонн мара хилла, пайнага дилача 22 процент. Хьайбаша Ӏангара доахача моттигашка дӀадахьа дезачох 19 процент мара дӀатӀадихьадац.

Доакъар кийчдеча балхлой, механизаторий къахьегам воала вӀаштӀехьбаьаккхаб. Балха ди доаллу Ӏуйрийна 8 сахьат даьча. Болх беш ца силос чуэпаш йола еррига комбайнаш. Совхоза кхоалагӀча отделене шиъвера лаьрхӀача, цхьан комбайна балха оасарлахо гектар мара ях, нормах 4,3 гектар хила езача.

«Экажевский» совхозе (директор ков. Мержоев) кийчдаь моша доакъар 1691 тонн мара дац, е планах доагӀачех 23 процент. Цу совхоза Ӏаьлий-Юртарча, Сурхо тӀарча отделенешка йол чуэпаш йола техника бенн ца беш латтаж хул, керттӀа технически гӀуллакх ца харрах.

Цу тайпара кхоачамбоацараш да «Октябра 40 шу» яхача совхоз (директор Арапиев), «Плиевский» совхоза (директор Гадиев).

Районни производственни управлене, совхозий кулгалхоша, специалисташа лерттӀа кхоачашъяц доакъар кийчдара йола мероприятеш, оттаь планаш кхоачашъяра организаторски болх чакхбаькхац.

Республика халкъа тӀахьожама комитето Назрани районни производственни управлене кулгалхой ин. Льянов, Сагов, совхозий директораш: «Назрановский» — ков. Плиев, «Экажевский» — ков. Мержоев, «Октябра 40 шу» яхача совхоза директор ков. А. Арапиев, «Плиевский» совхоза директор ков. Гадиев дешхарийла баьб белгалдаь цӀенхаштара кхоачамбоацараш дӀадаха.

Назрани районни халкъа тӀахьожама комитет (пред. ков. Тержаков), халкъа тӀахьожама группаш дешхарийла яьй гӀожен моша доакъар кийчдеча тӀахьожам лоаттабе, гучадаьха кхоачамбоацараш сихха дӀадахара мел эшар до.

БОАХАМА РАСЧЕТ — ПРОИЗВОДСТВАНА ЮКЪЕ

Нохч-ГӀалгӀай АССР халкъа тӀахьожама комитето баьча тохкама хьахьекхар ГАРО заводе (директор ков. Григорьянц, керттера инженер ков. Цыганков) боахама расчет производстве юкъейоалларен из аргаяккхарен хьалкъехьа партен правительствах указанеш лерттӀа кхоачаш ца елга.

Планированен экономически стимулированен кердача системах болх беча заводь службаша лерттӀа йоахо яц бедали материалаши дӀадахийтара йола прогрессивни нормаш оттаяраи, уж производстве юкъейоалларан, экономически производственни планировании тоаера, производства технически боарам лакхбара, материальни поощрене система арганякхара.

Дикала хьоихамашта, хӀаьта йиитта керттерча производственни фондех пайда эцара болча хьонхамашта планировани яц.

Балхлошта, гӀулакхерча наха, инженерно-технически белхлошта экономически стимулировани елта вӀаштӀехьдаьккхадац.

Балхлошта премеш тел предприяте шера баьча балха итогех. ХӀаьта пхьахьегама оасарле лакхъяр, гаьнт доацаш продукци арахецар, графикаш детален дӀахецар, йиитта кхы долча хьонхамашта поощрени яц.

Йиитта поощрени яц довгор, электрически энерги кхоярах а.

Доал дара система кердача хьалаша дӀадехкача тайпара заводе оттальян керттерча а гӀонна йолча а участкай балхах йола положени, завода структура нийсъяьяц.

Тохкам бича гучадаьккхар доал дара кердача системах болх бе йолаелча ГАРО завода тресто доагтӀа нойкъостал ца даьлга. Оттальхенаш телха а еш тресто дукха хувцамаш юкъехкхьад завода оттальча плана.

Республика халкъа тӀахьожама комитето ГАРО завода кулгалхошкара (ин. Григорьянц, Цыганков, Плаксенко) хьалехар боахама расчет производстве юкъейоаллача долаш дола цӀенхаштара кхоачамбоацараш сихха дӀадохийта.

ГАРО завода халкъа тӀахьожама группа дешхарийла яьр боахама расчет производстве сенна юкъейоалларан из арганяккхаран цахадаш тӀахьожам лоаттабе.

СИХАГӀА ХЬАЛЪЯЬ ЯККХА ФАБРИКА

1965 шера кьурто хилла йолайла Старо-Юртовски оалхазарий фабрика. Цига 100 азар кхха котам лелаь а шера 30 миллион фуъ гулде а лаьрхӀад.

Оалхазарий фабрика хьард хургья Старо-Юртовски совхоз. Цунга хьешна укх шера планагӀа совхоза тӀадожадаь 21 миллион фуъ гулделга. Цхьабакъда, оалхазарий фабрика болх бе йола ца йолийташ гоалр бахьан доаш фуаш гулдара план кхоачанъе гаьна я.

1968 шера 1 октябре кхаччалца деррига фабрика хьалъяра хьахийцача 3676 азар сом пайда ийцар 2400 азар сом мара дац, цу даькъе гӀишлой-монтажни балхашта — 1920 азар сом.

1968 шера планагӀа специальни монтажни балхаш субподряда условеех кхоачашду гӀишлойеча организацешна: «Чечингазстрой» спец СМУ, МК-60, «Кавсантехника» треста ПМК-19, «Чечингушводстрой» треста ВМК-1 промвентиляцие, «Сельхозтехника» объединене спец СМУ. Шишшйна йоагӀаш йола план дӀаеннай хӀара субподрядни организацена. Цхьабакъда, дукхагӀа йолча субподрядни организацеша кхоачашъяц шоашта ефаль задании.

Юкхьаьнца дена йуртайоаккхарт йола объект белгал ца яр бахьан доаш гӀишлойтевана шоай ийсаш дӀа-хха дийкъал, ерригача объекташца балхаш а доладь. Из бахьан долаш хӀанз а тӀехьа кхычахьара хий тӀа а шухьаш хьалбу гӀирс, хӀанз а водопровод, газапровод йяллаш. ХӀанз битуш ца хиларах гаьду цу объекташкара балхаш. ГӀирс хьалбаь баккха беса хаваш тӀехьалхар бахьан долаш тоьаш хукха балхаш да турбай изоляци талха а тела юкъе дена юхаде дезаш.

Чухьара гӀешош сетаж шӀалла йякка йола а яьш. Ӏа гаьна доацига хоаш ма дий. Чухьарча пайдлитке канализаце, теплофикаце, водопровода сеташ аккара балхаш тӀехьалхар бахьан доаш оалхазарий фабрика территори хийсеча йиш йоацаш ерсай.

Цу дерригача хӀамашта юкъе санна дукхаза а подрядни субподрядни организацей кулгалхой уйла тӀаерзаяй, пхьабакъда, цхьабакха декхар шиш ханадкха кхоачашдеш хиннадац дӀаяккха а. ХӀара кӀирашка кулча оперативни никерташца объекташ йистелара хахьда ханаш уттадой, цхьабакъда, массаза тӀехьайоацар уж. Йиитта кийслалар из гӀулакх инкубаторни цех, батарейни, кхыйола объекташ хьалъеча.

ГӀишлош ве Ӏалашъе материалаца, хӀаьта из бахьан долаш хьаде хӀама а доацаш болхой бахкаш моттигаш хийсенай. ГӀишлойтевана механизмаш ва тӀехьаре а йиитта тӀеххаделах гӀирсаш хьалделга. ХӀанз ПМК-10 яха подрядни организаци хьалхара аргӀа йолаллийтара оарцагӀъяьнний, пхьабакъда, хӀанале керттера ха тиллийтай, цудухьа къаьстта чӀоагӀа хьаш тӀадахийта дезa массане я — подрядчика а заказчика я, — 1968 шу чакхдаллалехьа хьалхара аргӀа болх бе йолалийта вӀаштӀехьдаргдолаш.

Оалхазарий фабрика хьалхара аргӀа кастта болх бе йолайолийташ хиларца хувзалена хадраш хӀанзе дена хьахарлкка еза, цул Ӏомабелга вӀаштӀехьдаккха дезa, хӀана аьлча оалхазарий фабрика лердагӀа йолча оборудованени аь хургья, цудухьа из йоккаш бола нах эшаргба. Пхьабакъда, нах Ӏомабара хӀанзалца ахча хьахийцадац Нохч-ГӀалгӀай АССР юрта боахама министерства. Ма

Маьиотта сихагӀа хьоастале доза из доаш. Цо нийкхьостал дергда оалхазарий фабрика шиш ханахха эксплуатаце йоалара.

Е. ВОДОМОСОВ,

Старо-Юртовски фабрика директор.

ИШТА-м ХОЗА ДАЦ

Ер кхаьнагӀа шу доладенна МалгӀабикa района Новый-Редантерча Орджоникидзе Кировски цӀерагӀча улицашка электролинеш йохкаш латта.

Итташ цӀенош да электрически серал йоацеш. Балхаш сенна а оацийтад бӀаьгӀий керцахъа ийгӀад хьнна бахьан я даьккха.

ХӀара денна беза нех леттъ тхкега: дешаржой урокаш е вӀаштӀехьделац, цӀагӀа лепеча электрически приборех пайда эца йиш хилац, и. кх. дӀ.

Совхоз «Алханчуртский» совхоза 3-ча отделене хьалхий-тоарни фермаша хьаяй беза хьгар № 60 болча наплавлене оттальча электролинеш хилла я... Из дени хӀанз а ше хьахьагӀа хиннача хьал тӀа я, дикка тоахча эргалаш из. Цхьабакъда, 60-ча наплавлене, цхьацца бакомаш а тоахаш, тӀеньететт из йенх. Цун «хьаписий» этта вӀаштӀехьдоаллаш гӀулакх дац из. Кхета хьа сенна тха чета бахьна ношта цар кӀезиге-а йоакха йола.

А. ЛЬЯНОВ,

«Алханчуртский» совхоза директор.

И. БАРАХОЕВ,

парткома секретарь.

ХАБАРАШ МАЦА КХОАЧАЛУРГДА?

Ер пхоалагӀа бутт бе оашош сенна кьчбена бала дӀабоаккхабалар оаш кхаш 7-гӀча домоуправлене хьакимешка йоазонца а къамал лаца а оз кест-кеста декар ду.

ГӀулакх миштад аьлча, мел бетта яйкха водопровод хьакхка аьнна кӀоег баьккхаб (из хӀанз кхоалагӀа а бовкха) со ваьача кое (Даранна 1-гӀа переулок, 40). ХӀаьта турбаех хьаухача хьао кӀоег хьал а биза еррига огороде Ӏаш оттабаьб, цул совгӀа, хий цӀенне кӀал а хьнда, цӀенна пенаш лелхер кхерам болаш а де гӀулакх.

ШоалагӀа-дале, газ хьачуоллача хана кӀор боагабеш аьнна лишкеш Ӏойохае а газа магаргьяоеш хьалье а эзаш яр домоуправлени йоллашехьа а, уж Ӏойохаяраш цӀенгӀара арахкинараш тха хьаьа да. Тхоянех дьхьамлья гӀойле мадах чуе, газ хьачуйилланура тӀехьагӀа тунгакгош тесаьш, а хье боли ве баьб, дика баьб хьона еогӀаш сег а еш.

ЦӀен лерда ма штукатурка Ӏожай.

Уй хӀаела пайдане доацача даьнна гӀайбеш доккадешина, хьацйойла моттагашкара уй нет а дена уй ж. Асфальта хььхылгаш деха а дека, йиечан йолча хана хотта тӀа а буселам латт.

Мел дукха уж дешаш шоашта оададой а, царга хьажхаш дӀаекхар дӀаэцаьн тугаш бес домоуправлене хьакимаш ин. Исмаилов керттера инженер Петров.

В. ТАНГИЕВ.

СПЕЦИАЛИСТА ХЬЕХАМАШ

ЖЕНА ЛАЗАРАШ ЦА ХИЛИЙТАРА

Жа боахам Ӏанга кийчбара чӀоагӀа бехктокӀане я хӀанзарлр. Кошарашта ремонт яр, доакъар хьатӀаоаяр, кошарашта юнахьара дезинфекци яр, помещенешта профилактически дезинфекци яр — уж декхараш кхоачашдаза дергдаш шелал отталла.

Кер чу хувлаш дола вӀаний жа эгара чӀоагӀагӀа вола моастагӀа да. Царех дукхагӀа дараш дегӀах чӀоагӀагӀа лата долалу гуйрех Ӏаж хьатӀадеча. Шоай ханнахьа дегельминтизацеи еча боахамашка дика Ӏа доакх хьайбаша, бӀаьстан юхье тӀеллаш. ХӀаьта из ца даьча моттиге боахама чӀоагӀа зе ду гельминтозаша. Из хьагойт дӀадахача Ӏай МалгӀабикa. Назрани районий боахамашка Ӏаьаккхача жена хиндача. Пелкашта лазари вӀанийи домна хинна укхаза жа шоай ханнахьа дегельминтизаци яра профилактически мероприятеш кхоачаш ца ярах.

Из санна дола хӀама ца нийсдалийта, уж лазараш хила тарду, аьнна, хетача боахамашка, хӀанзе профилактика — жена дарбаш де деза ийлактика — жена дарбаш де деза ийстукцега хьежжа кхи йод тохаш. Дарба дика даьхий-деший лабораторе тахха деза. Нагахь санна цхьа кхьча варбо гӀулакх ца доийа деррига хьайбашта, уж бокъонца дерригаш дӀанех кӀенадалалца юха ю деза дарба.

Нохч-ГӀалгӀайче дика опыт йоавий цу лазарашта духьала къовсам лоаттабара. 1963 шу хьатӀаккхачалца Тиркал дехьа даьача боахамашка цу лазаро жена чӀоагӀа зе дора Ӏин хамалахьа. 1964 шера дена Ӏалязих дарда тӀа химически профилактика е йолайна дена геттара кӀезигдела жена хула вӀаний лазар, хӀаьта Шелковской района «Коминтерн» яхача колхозе нагахьа мара ниясуй хӀама дац из.

Гуйран-Ӏан замалахь къаьстта чӀоагӀа дарж кхыдола вӀаний лазар. Из дикхах лат. Цох дикха хулача вӀаний лазарех оал — фасциолез. Товал тӀувал йолаш хьалаш долча вуакхьал доам е лоамап юхе лачча районашка мара хилац из. Цу лазаро тукхагӀа долча лаькъе Советски, Ведана, Урус-Мартана района боахамашта зе ду.

Нагахь санна шиш ханнахьа гуйрийна жена дегельминтизаци ца йича дикха чу доккий хувцамаш хиле дукха жа доаш, Ӏалаьмате хала чакхдоал из лазар. Дарба дечух, юхатоха аттагӀа да лазар. Хьайбаш чусоашде кийчдеча хана кхийцалийта йиш ца. «Зооветснабе» дела дизь даьа хлор доалла углерод тох, деза фасциолеза духьала.

Нагахь санна дихтиокаулез, фасциолез къаьст-къаьстача климато-географически зонашка мара ца хуле лентояни вӀаний хула лазар ма мел лелалеча моттиге хул. Из лазар чӀоагӀа хала хул къепача хьайбашта. Шоргашка вӀанех гурнат хиле ле Ӏаьхар. Цу лазарах Ӏоахарий кӀезигагӀа йовргдолаш кхоачашъе езача профилактически мероприятех хувцаргда вай.

Боахама мониезиоз нанаш йола гучадаьлча шиш ханнахьа профилактически дегельминтизаци е еза. ХӀаьта цу шера хьача къонача хьайбашта къаьстта. Йоллаш тоххача хана Ӏоаршаш даь а, уж кошарашкара баьш тӀа аралалаьнна ха а тӀеркалъе хӀанзарча ца йиллийтара хӀамзоача даьнна бежана цхьан килограмм ваьлла пхьа килограмм фенкал я. Цхьа процент хий долаш чоалгамерча сапа сиртепа кийчъю из меллха. ЧӀоагӀа пайда луш йола хиттельминтизаци «Зооветснаба» объединенера эца магарьа.

Цу лазара духьала ю посоприятеш лаьрхӀа цу гӀуллакха тӀаккъастальча моттигашка е еза. Уж мероприятеш дӀахьоча моттиге фенолех цӀенбеш 5 сантиметр лаьтта цӀенде деза. Ӏаьна Ӏайна кхо дӀа а доакхаш цӀенъе еза кошараш.

Йиитта бокъха теркаш тӀабахийта беза Ӏаьна хьайбаш чусоалеча хӀна цомещенеш цӀенъяран царна дезинфекци ярах. Ӏан замалахьа цу гӀулакх шенешка Ӏалаьмате дукха фашкарагаш дегӀаукилга теркал а деш. Фашкаргаш хила йиш йолча дьагӀоеш из хьайбаш хиларах къаьстта а из профилактика да йича ялац. ХӀаьта йиитта кошарашта юхера цӀенъе еза оарибатинн фашкаргаш — дезинфекци дӀа-хьа кхухьараш йоахача кхо. Из кхо дӀаоза деза кхо доатталоа лаьрхӀача моттигашка, кошарашта юхе ца дуташ. Цул тӀехьагӀа из кхоаза деза цоалаш тӀахецаргоаначча оаза дергдолча кхай тӀа. Кошарашта юхера лаьтта кӀезигагӀа хьал е цхьан шера цхьа аха деза.

Помещенештара арадаккха а кхычахьара тулаьа я дола кхо кхай тӀа дӀаоззалца е из лоаттадеча моттиге дӀадаьхьалца гонахьа царт аь лоаттаде деза, доаьии, мо, гаьвзрий тӀегӀоргдоаай.

Грызунаш йола поммещенеш чӀоагӀа къовсам лоаттабе. Боза лардхьа йенаш доалара тӀехьа, хӀана хьаьрг пир дӀа-хьа кхухь похишнешта хулий а фашкаргаш.

Боахамий кулгалхойта, ветеринарни специалисташта, зоотехникашта, жа Ӏуйта дагадаьлла деза вокхазгӀоша дукхала кийса кхоачашъедьа мероприятеш цу хьалача лазараш хьайбаш дӀалаьарлоахаргьолга.

Дукхьал кхоачашъялеза еррига мероприятеш кхоачаш ю йича цӀенаьль лазар дӀалоаккхаьургйола боахамашка.

Н. ГРИГОРЬЕВА.

НГИНИВС паразитологи отдела заведующи.

Р. СИВЧЕНКО,

лаборатория йола лаборант.

В. Григорьева, Э. Дубровске, С. Степанова сценарегIа режиссера Л. Квинихидзес «Ленфильм» киностуде оттадаьча «Моабитски тетрадь» ахача фильмера кадр.

Джалиль Мусай роль ловзаю артиста Чернов Петра. Волховски фронте тIом беш хиннив татарски поэт Джалиль Муса. Из политрук а волаш хинна эскара дакъа баьча гонна юкъе а нийсденна, 1942 шера къинбетта кхен вагна Джалиль.

ДоттагIий новкъосталца фашизмана дуьхьала Польше, Чехословаке, Германе, Франце къовсам лоаттабаь йола къайлагIара тIема организаци вIашагIъеллар Джалила. Джалиль вийнав 1844 шера 25 августе.

ТIом чакхбаьначул тIехьагIа повтана цхьана камере ваьлача бельгийски патриота Андре Тиммерманса Советски посольствага дIаденнах патриотизма, къонахчала, турпала лакха идеалаш чIогIъеш йолча Джалила стихай тетрадь.

ТАСС фотохроника.

«XIX-ча олимпийски ловзарий юхьанцара балха дя кIирандийнахь нийсделлар, цудухьа Iурре дехз хьалйиза яр трибунаш.

Дунен кхозза чемпиокаша — бразильски баскетболисташа тоьал втта эшайир Марокко команда — 98:52. ДагадIоьда хIинца хиннар США-н испански сборни командин вIаидуьйдал оттарах а. Кхобаьлла американцаш — 81:46.

Дукха ха дагадог эшанлаште хьалхашка гучалйелхир хIинча алалаьнца яздаь «СССР» тIалатта сийр-ла-цIе костюмаш тIаювха лаьхха ватий нах. Дунен чемпиоашта лухьальэтта кийебеннераш Польша баскетболисташ бар.

Сиет хьайийллар полякаша. Безам тIабахх ловзар уж, цар массадолча кIаманна аьттув боьлар, хIаьта вайнар тIалаташ дукха дора. Тайм юкъе кхоачаш хьалха яр Польша сборни— 18:17.

Перерыв хиначул тIехьагIа цIаьхха тейп лаккйина советски сборне, цIаькда а кхы цIаьхда а, хьалхара тайм чакхйоалача хана санна, прессинг юкъе йоьхар.

Финальни шокленкарг ловзача хана кхы а йоккхагIа хилар юкъе финаш юкъ — 91:50.

14 октябре Марокко командана дуьхьалэтт СССР сборни, США сборни — Сенегала командана.

Академически лодкаш лехкара медаль яккхар духьа къовсам лоаттабулургбоацаш хIама гучадалаьвзар тхьаь бийтта мехкара вейча кхо бIаь кховзтхьа спортсменах цхьанена а: кIирандийнахьа дIадолалелар юххьанцара ловзараш.

Вай дебютант — кхозза олимпийски чемпиона Иванов Вячеслава ко-

XIX ОЛИМПИЙСКИ ЛОВЗАРАШКА

ЯХЬАШ ДIАЙОЛАЕННАЙ

гаметта хиина 24 шу даьнна москвич Мельников Виктор дотчанни Нильс Секери канадец Роджер Джаксонишь дIаваьлча кхоалагIа вар.

Шоай соперникел — Чехословаке, Франце, Канада спортсменел дикка хьалха а баьнна, шоай толам безбир шинпе ветерана Сасс Анатоли цуи партнера 20 шу даьнача Тимощинин Александрей.

Лекхаш вер а воапаш вай винъ ГДР-ен Голландец командашкара дIаккхача яхье кхоалагIа моттиг лаьца яле а полуфинала юкъе вахар.

ХьалхагIа дIадихача олимпийски ловзарашка а санна, советски шпагборций командо (Шапаринс, Леднев, Онищенко) турнир дIайолайир тоьрапi хоккхача котало яккхарца. Векъда, хIанз-м цар шведски кхьянне санна цхьатарра очокаш яьккхар — 3135.

Венграша а во толам толамна (2940), цхьабакъда, цар кхы а американцаши (3,090 очок), хIаьта кхинта японцаши (2960) хьалха баьннтар.

Олимпиада эгтара хьалхара дошо медаль 22 шу даьннача Кенерча салтечoa Нафтали Темуна елар. МОК-а президента. Цунна лалла пьедестала тIа латтар Эфиопера салте Мамо Волден тунисски салте Мохаммед Гаммудин. Из яр шир сайре, Африка коталон сайре.

«Iаьржача континента» спортсменаша яьккхача тIехдикача котало, итт эзар метр гаьна байлдача дуьне, тIа чIогIагIа болча стайерий къовсама дукха хIамаш бекъ а дир, дукха хIамаш херц а дир. Африкарчий кийбa спорт чIогIгIа дегIаена хиле гуш да. Бахьа безача наькъах кхоьгахьа кхачалца шоватхьа стайерах латтача отряда хьалха водаш норвежски шофер Свиридов Николай. Цхьабакъда, цул тIехьагIа дена дIо къувсадалаьвзар цунна Африкерчей, Мексикерчей массача «лоамарошца». Кхоачача кхача массехк метр маркa йисача хана кIеьхха хьалха а кхокха котало яьккхар Тему. Цуи ха — 29 минути 27,4 секунди. Дунен рекордсменал Р. Кларкал хьалха ваьлла Свиридов пхелагIа вар — 29 минути 40,8 секунди. Хелахете а, гаьна тIехьаийсвар вай вож стайер — Микитенко Леонида Алан[illegible] Вячеслав.

ХIаьта гIулакхаш миттаьа вай нехх легкоатлетий? Подмосковьерча Гущин Эдуарда тIехдикa кхессар ядро — 19,60 метр. Къовсам дIахо доаттабергба москвичке Талышева Татьянас а: 630 сантиметр результат а йолаш чIогIагIа йолча шийттанена юкъе яхар из. Рижанка Хилена Рингге кхоза брусках а тоеслена «лопзара юкъера» дIаяьлар.

Аьтту болаш хилар къонача киэлякинна Аржанов Евгене олимпийски дебют. Цхьан минутах 46,4 секундаш 600 метр ведда по ах финале вакха «пропуск» къкхар, 4 бIаь метр духьаленашта тIагIолла тIехьхувсалуш ведди лугаьчанин Скоморохов Вячеслав секунда иттазлагIа дакъа мара

тIехьаийсвазар дунен рекордсменан американцан Джеффу Вандерстовал. Цуи ха — 50,7 секунд, из ах финале вийнав.

Бовзаргбоацаш бар вай спринтераш Синяев Евгений Хлопотнов Алексей. Москвича ха — 10,5. баракоьчаннна — 10,4. Цу тайпарча секундашца олимпиаде догдаха хIама дац. Сапей Владислав финале дIалагIча даькъага дIаккхаьчар. хIаьта, бакъдар аьлча, из а кхачанзав 10,4 секунд яьнначул тIехьагIа мара.

БайгагIа болча штангистий яха чакхъьлар Тегеранерча 22 шу даьннача клерка Мохаммед Насире котало а йоаккхаш. Керда дунен рекорд оттайир цо. 150 килограмм еза штанга ай а яь, хIаьта кхоза айнча а нагаш хилар цуи из—367,5 (112,5, 105, 150). Олимпийски котало яккхарга дIаккхача йоаллаш вар 30 шу даьнна ветеран. Татабанья ахача венгерски горолера шахтер Имре Фельди. Кхоза айнча цуи а хилар дунен рекорд.

Цхьабакъда, долла хIама а венгрий соперникал 300 грамм везагIа хилар хьахьекдача тараю хоадайн. Токио а санна, доттo сов гIат лаьккхарца «сатийра» Фельде. Бронзови медаль тхььтар поликаса Хенрик Требицкега — 350,7 килограмм. Пермера эскархо Четти Геннади виьлдгIа мара хилавзар (352,5 килограмм).

Олимпийски медалаш яха гIерта кхалнакьа бархIе а волейбольни командо тахан «Гимнадзо» яхача зала майдан тIа зрителашта хьалхашка эттар. Вай сборни лухьалъэттар ЧССР-а командий. Советсан спортсменаш котъяьлаз — 3:1 (8:15, 15:7, 15:13, 15:7). Вай меккарий матчаш ловзае езаш ба Польша, Кьулбехьен Корен, Перу, США, Мексика сборнешца а кIаьта турнир чакхйоаллаш Японе командаца а.

Б. ЧУКОВЦЕВ, А. ЕРМАКОВ,
А. СТАРОДУБ, Ю. ХРОМОВ,
ТАСС спецкорраш.

Мехико, 13 октябрь.

Социализма мехкашка

КАТОВИЦЕ ХИННА ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦИ

ПОРП-а воеводски конференци дIайолаеннай городе Катовице. Цул балха юкъе дакъа лоац ПОРП ЦК ХьалхарчА секретара Владислав Гомулкас, ПОРП ЦК членаша.

Конференце доклад йир ПОРП ЦК Политбюро члена, парте Катовицки воеводски комитета хьалхарча секретара Э. Герека. Цо белгалдаьккхар, дIаьза дола доал халкъага а долаш йола Польша вежарий цхьоагIонца СССР-ацек къыча социалистически мехкашцен ювзаенна йола социалистически пачхьалкхе санна мара воахалург ца хилар.

Э. Герека белгалдаьккхар, империализмо, коммунизм дIалаккхара кхачаш ца а юташ, къовсама тактика оьлангара дена хийца хилар, тахан цо де леркIар парте барт эгIабелга, кахацара цул бувзамаш хоададелга да.

Цу гIулакха къьастта чIогIа оаргагIьаьнвай Малхбузенгермански политически пропагандистски центраш. Уж хьалхьеераш а хьаллоаттараш а ФРГ доал ду гIозараш да.

Цудухьа да, вагахьа сацна хIанзарча дунен тIа, маьари социализми бахьан долаш лоаттабеча къовсьма керттера фронт вай социалистически мехкашка гIолла чакхйоал вай эхе, вай мехкашка партеша кулгалдара дакъа чIогIделга, цар авторитет дIахо лакхлулга. Кахацара цар бувзамаш чIогIлулга эггара хьалха из фронт чIогIъярах тийша водга цунна цхьана вай дагадоххийташ хилар.

Э. Герека тIахьайхар Советий Мехкашара, керрига халкъашнарен социалистически содружества мехкашнарен цхьоагIо а вошал а чIогIдара. Тахан из ба вай боккъонца котало яккхарга дугаш бола керттера никъ, аьлар цо.

МОНГОЛО - СОВЕТСКИ ДОТТАГIАЛА МЕСЯЧНИК

Ерригача Монголе — предприятешка а учрежденешка а, фертбоалама объединенешкаи госхозашкеи, дешара заведенешка а эскара, хоакъошка а, эггара доккхагIа дола цIей динна дIадоладаш дате монголо - советски доттагIала месячник.

Укхаза ена Молдавски ССР общественность делегаци хиннай Улан-Баторски музыкально - хореографически училище.

Молдавски литература сайре хилар. Гулбеннараша безаме тIайшар молдавски писателаша — П. Задимиру, В. Рашка, Г. Вода даь къамелаш. Монгольски поэташа шоай къаман меттала аьха шоай доттагIий стихаш йийшар.

МНР пачхьалкхен публични библиотеке хьайийлай молдавски книжкай выставка.

(ТАСС).

СССР КОНСТРУКТИВНИ ПРОГРАММА

Нью-Йорке хиннача ООН Генеральни Ассамблея пленарни заседанешка тайп-тайпарча пачхьалкхений (хIаьта хIанз ООН-е уж 125 я) вакалаша лоархIамегIарча дунен халкъашта юкъерча проблемай хьакъехьара шоай позицеш юкъаяьча юкъарча дискуссе хьалхара кIира чакхдаьннад. ДукхагIа болча ораторашa деча къамаьлашкара хьахозаш цар США-с цахаддаш Вьетнаме лоаттеча агрессеца, израильски военщинон цул империалистически галоахарашен леладу гIулакхаш бахьан долаш тIа-тIа чIогIлуш болча Гаргарча Малхбоаленерча кхоккамиь дувладенна сотем байна шоаш хилар. Колониализмах юхедисарашца лоаттабеча къовсама проблемаш чIогIгIа гIеттаю африкански пачхьалкхений делегаташа.

Дукхача делегаташа дуац дунен халкъашта юкъера кхоккам кIаьдбергйола наькъаш фуннагIа даь а лахаиза дарг ца хиларах. Цуннц дувладенна цар теркам тIаса Советски Союзо сессега дIачуеннача шеррача конструктивни программе. Из-м кхетадеш а да. Масала, «Пари-жур» ахача французски газето белгалдоаккхачох, советски делегацеца хорта латтачь А. А. Громыкос сессе даь къамаьл «кхоккам кIаьдбарем машаре дахарен концепцешца белгалдоалаш дар».

Советски Союзо тIагIоrтталаь оттаду, хIанз, кхоккам кIаьдбара духьалдаькца империалистически нийаш гера Iоаду берза юха а кхостабе кийча долча хана, гера социалараш дIалаккхарен сагтота цхьаболa гIулакхаш чакхдахарах дола дош. Советски Союзо могаду: ядерни герз юкъедоаккхаргдовцаш дехдаш йолча дунен халкъашта юкъерча конвенцея долча дешага хьожилга; ядерни герз хьаделга соцалара, цул запасаш кIезигъярен хIахо йолача хана из геттара дехкарек, цу тайпара герз пIендаь дIалаккхара хьакъехьа сол чехка переговораш йолаелга; ядерни герз дIаккхоачашдеш йолча стратегически средствашца доазув оттадарах хIаьта цул тIехьагIа уж кIезигъярах хьадда де дезарий хьакъехьа барт вIашътIехьболаккхилга; лаьтта кIил дераш а тIехьа ядерни герза деш йола дерригъ тохкамаш кхы тIехьа ца доахаш соцаделга, и. кх. дI.

Советски делегаце кхайкаьча программо чулоац Европа мехкашн цхьана гIулакхаш леладарa, цу континенте чIогIгIа кхерамaле Iалашъяра лоархIаме дош. Цу дешашка хьажара гулъе могаю ерригача европейски пачхьалкхений совещани.

ООН-а трибунера Советски Союзо юха а хоадамболаш хьахкайкадир вьетнамски халкъо къонахчал долаш лоаттабу къовсам хьаллоацаш хилар, хьадийхар ДРВ-ена чуетта бомбаш сол чехка соцаелга, американски империализма зуламера агресси соцаелга. Геттара дика йоваш я израильски агрессорахь хьахиннараш дIадахар духьа Iарбий пачхьалкхений халкъаша бакъахьа лоаттабеча къовсама хьакъехьара советски позици а.

Цу гIулакха къьастта бахьде, цхьаьнкха тайпа позитивни идеяш предложенеш йоацаш яр США делегаце Генеральни Ассамблея сессе ена платформа. Чехословакерча событееш «шийла тIом» инхьарбаккхара пайда эцд гIертаро хьаьокх цу социалистически мехка капитализм юха оттаярга шоаш дукъа дег доаро империалистически гIозараштa дакъ халахетар. Миттa Вьетнамерча США къилача агрессонен империалисташа лагадувнача кхыи, авантюраштен тIера уйла дIатувлае езаш а за цу тайпара гIулакхаш.

США дипломати пайдаь ца хилар хоаха ца деш лугалаш къыметтел дукхача американски газеташка а. «Ший доакъваал цхьь, ший тайпара холуш йоагIа пачхьалкхен департамент, — яздера, масала, 9 октябре «Нью-Йорк таймсо». Цхьан официальни вашингтонски деятела цу газета корреспондентага хьаькхайкаддир: «Бакъдар аьлча, хIанз цхьаккха а ваш моллагIа а йоккхий идеяш хьаоттае лаьрхIа». ЛаьрхIа дац. тIатохаргда вай, хIана аьлча йоккхий, боккъонца машар безаш йола идеяш ии е Вашингтона а, е цул политикана тIехьалаттарий дерригIа бедхарий а. Малаора аьлча, ООН-а хIанзарча сессе хIанзалца цу тайпарча вашингтонски идеях хоаш цхьаккха хIама дац.

НАТО-на ХОРШ ЕНАЙ

Тамаш я Къилбаседаатлантически блока тхьаь шер, хIана дай дукхе долча дерригача сийле йоацаш долча исторе чухь цуи дай хьинар ухь тIеххьарча массехк кIирагIа санна чIогIа айденна хиналаме. Совещанена тIеххьа совещани хулаш латт Брюсселе — НАТО кердача штабквартире. Бонне НАТО генеральни секретара Броэнося Европерча НАТО вIашагIтехача герзашнарча ниэий главнокомандующе американски инарала Лемнитцерен дакъь а лоацаш заседани еш яр ядерни планировани группа. Нью-Йорке вIашагIкхийтар блока юкъе дакъа лоацаш долча мехкий кхыча мехкашцарча гIулакхий министраш. НАТО аргIанара сесси хьасил ноябре — массаза а гуьреш хиначул цхьа бутт хьалхагIа. Заседанеш хулча хинна еш я «серебряная башня» ахача тIемафорда ученей тайпара йола тIема махкераша малхбузенгермански бундесвера ученеши. Из доал, хIама кепайоазон тIем радио чу гIоллех еш пропагандистски гIараша лелаш да.

Атлантически станера ажиотаж дукхагIа белгалйоал малхбузехьарча газеташа массехк бутт хьалхагIа а тIехьа из агрессивни блок дIахо а юсаргьа е кхы хург а йоацаш дIаяргья ях, дош кIирдаь дийца хиларна. Договора боккъонаш чакхйоала ха гарга ме кхоач (1949 шера 20 шера даьд из) НАТО-на доал дераш хорш еча санна хьайнаб, «Файнэншл тайме» ахача англиски газето аьнача тайпара, «чура йоххалуш латта НАТО» кхы хIахо талхаргйоацаш сонае йиж хулийтаргйола средствааш лохаш. Кхы корта болаш дола хIама бIаргадайташар атлантически стратегаша: НАТО блок хьахинний, хоша на дарра, «Малхбузенна советски кхерам тIабоагIа» аьна вошаккара» хьадага, даьца оттадьча бахьанах Мичча бесед даь а из хилавна ирг ца хилар бакьде гIертар духьа миттa цIоькха а дагаьлцар цар «Советски кхерамах» дола доацар. хIана лоацаш чехословакерча событешца дувзаденна. «Деррига гIулакх соках латт аьлча, — яздера цу «Файнэншл таймсо», — хIанз Чехословаке совтера (вешта аьлча НАТО-ра) гIулакхаш оьлангара дена хувнара долча бахьана меттел пайда эцаш хиларах».

Варшавски договора мехкаша Чехословакела цу мехкерча антисоциалистически низашца лоаттабеча къовсама даь новкъостал цу сахьате дIаккхайкадир, «Европера низий соотношени хувцадира» санна а лаьрхIа. ХIаьт, цу «бахьанагIа» атлантически доал дераша камлаш йолаййр НАТО «юхадийначара» а «чIоагIъяра» а тIехьа.

Пропагандистски тIахьоазамаш дарах чакхдоалаш дай гIулакх. Кхьича мехкий келайсаон тIа аралийлад дуьда ха йоацаш Нью-Йорке НАТО мехкий кхыча мехкашцарча гIулакхий министраш вIашагIкхийттача хоад йийнача кердача «къайлагIарча тIема плана» хьакъехьара хабараш. «Цу плано, — белгалдоаккхар» Дейли экспресс» ахача англиски газето, — Малхбузенна могаду шийIунаш дасамдоахилга, цар гера эргадаьякха тоаделга, цар тIема кийчо лаккъелга. Цул маьан да, оборонага дIадохийтар кIезигде аьнна хинна уйла юхайоаккхаргхилар... Малхбузен Германе США тIахьех Европера шоай герзашцар, ишаш аралоахига пар юхаеоцадар. Эггара хьалха доахача гIанех наI хургба чехословацки доазоь тIара гIулакхаш чIоагIагIа зер духьа американски разведывательни самолетий эскадрильяш Малхбузен Германе йохийтина».

Белгалдаккхана дарган НАТО хIанз тохаллара белгаленаш къастта кхераме хилар. Деш дола къамаьл къастта хьагуш йолча блока ядерни кийчонех да. Укх деноша хиннача НАТО ядерни планировани проблемашка хьожаш йолча къастточа группа заседание йийцар «тактически» ядерни герз юкъедаккхара дешаш. Кхыча мехкий кепайсзоно деча хоамегIа, юкъа дIачуеннача йиъ доклада тIа лаьрхIад «ядерни порог» лохъелга салаш дола дош чакхдоаккхилга, кхыча дешашца аьлча тIемаца хила тарлуш долча доши хьалхарча этапашке а деш ядерни герз юкъедоаккхилга.

Пхьалхa кхерамe хIамаш да НАТО-на чухьара ИГТ гIулакхаш чIоагIдир. «Чехословацки кризиса» дувладенна тIем, алкотаж хьалхьелра къастта чIогIа оарцагIбаьнваб малхбузенгермански лидераш кхайкир. Шредер хьайкраш дукха хана дур шоаита догадолаш кхоачашдира — ядерни герз бе долара пайда эца гIерт малхбузенгерманески военщина эттача хьалах. «Тактически ядерни герз тIема юкъе даккхара хьакъехьара» доклад дIачу а енна ядерни планировани группа заседанешна керттера дакъа лоацаш хиннараш малхбузенгермански инналаш бар.

НАТО-на доалдераш тIема сипбаро дунен халкъашта юкъера кхоккам чIогIбарга, «шийла тIом» хьалхьебарга вуг. Из — машар бе-

заш долча мехкашта бола хоам, тIема авантюраш дуьхьала фе хилар, бейн бола тIахьехам ба.

ПЕРУАНСКИ «ГОРИЛЛАША» ДИКТАТУРА ОТТАЮ

Перу тIема переворот елга вIашагIтехьдаьккхараша хьаьнча «революционни хунта» оалаш йолчо керда гIалаш доах ший диктатура чIоагIъяр духьа. Къамаш конгресс (парламент) дIаяьккхай. Хунто вIашагIъеллача правительствана юкъебахараш инарлаш мара бац: цаш дIалийцай кхыча мехкашцарча гIулакхий, просвещене, юрта боахама, кхыча министрий посташ. Переворота кулгалдеш хинна инарал Альварадо мехка президент ва аьнна хьакхайкаьяь. Моттигашкара Iаьдал а миттa перуански эскара лакхерча эпсарий бе деллад.

Перу хIанз латта событеш дувзадолча дукхача обозревателий уйла цу событей керттера бахьан шига доал даьраш вIашагIкхийттача Штатий монополеш, эггара хьалха «Интернешнл петролеум» компани (ИПК) —«Стандард ойл оф Нью-Джерси» ахача низ болча мехкдаьтта корпорапе филиал хинна хилар тIа соц. Цу компане дерригa доал шийга а долаш Перу мехкдаьтта промышленносте доал ду шоватхье итт шу гарга хь а. Цо дIалийцай мехка къилбаседамалхбузенерча Бреарен Париньясерен мехкдаьтта доалла йIаьхий моттигаш. Цул довлахьа да дерригa довккхача мехкдаьттах 95 процент. ИПК-ас тIахьожам лоаттабу мехка хьаьча ерригача мехкдаьтта продуктех 98 процента. Цул сейфашка чуух фаьлгашка мара дувца ца хеза доккхий пайдаш.

Цхьаьнкха хIама дерзаа хетаь ИПК-ана, цо мальхах нах ийбу, перуански законаш телхаду, даим йовх перуански казна. Налогаш тIехха ца а тугаш. Перуна миллиард гаргга доллар декхарийла я из.

Лима арадуваача «Комерсио» яхача консервативни газето хьаьлчох, цу компане «даим эхь доадаь махнкацеш лелам, къамам экономика бухйоахаш йолча, бохьо йоацача средствашка кхува из».

Перу лард еллай кхыча американски компанеша а. Уж дукхха, бIаьнел совгIа я. Цар аIахьожам лоаттабу бедала кер тIера ресурсашта, аьшка, аьета, кхыча металлий руда доаккхача цар довлаьха йоьл боле шекара эраен йоккхий плант-цеш, уж я транспортни, торгови, телеграфни, компанеш, яьтачеш бедала чакхйоахачеш промышленноста предприятий акционераш.

ИПК-аси США кхьча компанешеш доал дaра шенхаьнттача экономически финансини хаолнашка цхоачийир Перу. Яча кхал тIа эттад дукхача къахьегамхой гIулакхаш IалламаьтЕ дукха перуанцаш, къастта а индейцаш, — хIаьта уж мехка 6 миллион; нешта аьлча мехка мел бахача нахах ниийса ахаш хIана бац ьыьна ба, — моцал, туберкулез, кхыдола лазараш долаш ба.

Цу доллача хIамаша новкъостал даьд мехка чIоагIа эгIазал гIаттара. Кхыча мехкашкара бахьнчар доал дара духьала протесташ йир политически партеша, конгрессменаша, болхлоша, ахархоша, интеллигенце, кхыметтиа кинаэе гIулакх дераша а. Политически хьал ирдалaро правительственни кризисага а премьер Освальдо Эрезьес керте латтa ерригa министрий кабинет сентябрь бутт болча отставке хьарга а кхоачадир гIулакх. Цхьабакъда, цо эттача дакъхавар кхоккадена латта мехкара хьакъ.

Перуански «гориллаша» (Латински Америке мукта, оал реакционни военщинах) тIалаттача хьалах пайда эца а Iаьдал шоай бе долла а лаьрхIар. Континенте шерра лаьржача примига — пачхьалкхен переворот арга кхайдар уж. ХIанз тIема хунто даьхача юххьанцарча гIалаша тешал ду цу тайпарча наькъаца Латински Америка дукхача мехкашка Iаьдалашта керте эттача диктаторски режимех эргаш цуи цхьаькка хIанз ца хилара.

М. ЛАПИЦКИЙ,
С. ИВАНОВ,
М. АРТЮЩЕНКОВ.
(ТАСС).

Мали Республика. Бамако кхалнах — вIашагIкхийттача Штаташа Вьетнаме лоаттабеча бIехача тIема дуьхьала демонстраце еча хана. Лозунгаш тIарча йоазоно йоах: «Империалисташ, яхийта Вьетнамера!», «Даьхьала хийла социализм, дIаккха империализм!».

Ф. Тарасова сурт, ТАСС фотохроника.

КУЛЬТПРОСВЕТУЧРЕЖДЕНЕШ КИЙЧЪЕШ БА

Укх шера санна теркам тIабахийта тоаьлаи Назранера клубаш библиотекаш.

Экажъевгий-Юртарча клуба укх шера аьча ремонтага дIадахад 8 эзар гаргга сом. Долакха-Юртарчунга — эзар совгIа, миттa кхычарга а.

Из лаьвххIа деш хIама да. Ленина юбилей еце кийчлуш я укхазара 14 клуба 18 библиотека.

ХIанзалехьа Iаное кийчо я ьыний дукхагIа йолча моттигашка культпросветучреждене. Пхерх а Пхьилекъонгий-Юртара, Али-юрте. Альтий-Юртара, ГIаьлий-Юртара, къахчахьара клубаши библиотекаш.

Укх деноша ремонт я йоалаш я Долакха-Юртара, ТIей-Юртара ярaш а.

Массанехьа а мел еча кIорбена баьннай. ХIана сихбенна дахча хьатIаувзаш я культотдела гуттенанa шин машина. ХьалхагIа санна автобоахаме наллаш а узийтам транспорт ехаш дехар де иза бац. Укх деноша гIаьлий-Юртарча клубаш библиотекаш дахча узаш ба уж.

Ленин ваь 100 шу дизар дездара хIара культура учреждене илалаш оттадь. Шоай бола шенхаштта эргабакха лаьрхIад районни культура Шена. Хоза кийчъем латт нига кабинеташ, залаш. Ремстройучасток а из тоаеш.

Культура Шен болхлой а багIаш ремонт ядарга хьежаш кулгаш вIашка а дехла. Халкъа театра коллективе кийчъьй «Мерччуга цIогIа» яха пьеса. Иземлера этиле кийчлуш ю режиссер Булгучев Махьмад.

Яша хIама дагадеза культура Шен кулгалдоеша а. Воразкаш тега Iовкаду курсеш хьехаш лаьрхIад дар. Цунна чIоагIа раьза ба Назранера кхалнах. ХIанзалехьа цу курсашка дIадоьзенна 30 кхалсаг. Гаргга а уж хургъе 50. Цига дешашне а художественни самодеятельносте дакъа а доацарга дар. Цига хьайийлача тегаш кхувсарий кружоне дIадоьзенна 107 зIанита саг.

Кхозз шоай Iай бе бола культурно-просветительни болх бейалбоц. Керда тоаенаш, тагант бодо нах тайп-тайпарча художественни кружокашта юкъеозаш ба района культура Шен болхлой.

Миттa Ленина юбилей сел кийчо еш я юрташара клубаш, библиотекаш.

Ю. КАРАЕВ.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллa Грознен хувшалуш моркаж а йолаш лоадама йоаца а йоаш, бийсана кIезигдукха догIа а делкаш ца хила тарлу. Республика къулбехьарча районашка кIезиг-дукха догIа делкаргда, бийсанна лаьгIо, хIаьта дийнахьа лаьгIо боарамга кхоачаш малхбузехьара мух а хьекдаш. Бийсанара температура: республике гIолла — 7—12, Грозне — 10—12 градус, дийнахьа: республике гIолла — 11—16, Грозне — 14—16 градус йовхал.

16 октябре денз 19 октябре кхачалца республике гIолла хила тарлу пхьилдийолча моттигашка доак а доаллаш, юххьанцарча хана кIезигдукха догIа а делкаш ца. Тайп-тайпарча оагIорахьа лаьгIо муй дехкаргба. Температура бийсашка 7—12, денешка — 17—22 градус йовхал.

Метеостанци.

Редактора заместитель
А. А. МЯКИЕВ.

Ладувгlа, хьажа

16 октябрь
РАДИО

6.30 — Нохч-ГIалгIай латтазлаьдарто (эрсий меттала). 6.45 — Амарие. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.10 — «Грозненский рабочий» «Кабардинское знамя» газетий обзор. 7.20 — Передачий программа. 7.25 — Москва. 8.15 — «Сердало» газета обзор. 8.25 — «Ленинах илли доах оаха» яха концерт. 8.45 — «Арений седкъа» яха очерк (гIалгIай меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — «Къона тIехье» (гIалгIай меттала). 16.15 — Кхиналах совет болх беш [illegible] (гIалгIай меттала). 16.30 — [illegible] яха беседа (эрсий меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Партех. Дахкаш. Ленинах дола нохч-гIалгIай илли. 17.30 — «Прогресса [illegible]» яха [illegible] (эрсий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ
16 октябрь

14.55 — Передачий программа. 15.00 — «Б» классе СССР-а хьалхара могтиг яха футбольни ловзар «Урожай» (Грозный) — «Узожай» (Дербент). 16.45 — Г. Хугаев. «Се сесига мерг». Нурадилова цIерагIа долча театра спектакль. 18.25 — Телевизионни керла дараш (нохчий, эрсий меттала). 18.30 — Англиски меттала урок. 19.15 — Советий мехкара комсомол (нохчий меттала). 19.45 — Шолжа, берта. «Хьоаматта» яха фильм (гIалгIай меттала). 20.00 — Коммунистически бригадашка. 20.30 — Дунен халкъонте мерехе обозрени. 20.40 — Киножурнал. 20.55 — Передачий программа. 20.55 — «Пачхьалкхен зулиясо» яха художественни фильм. 22.30 — Ах бIаь шера тхьалхьа. «[illegible]» 23.00 — Концерт. 23.15 — 19-ча олимпийски ловзарашка (ЦТ).

18 октябрь
РАДИО

6.30 — Нохч-ГIалгIай латтазлаьдарто (нохчий меттала). 6.45 — Амарие. 6.50 — Хоамаш. 7.00 — Москва. 7.10 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.20 — Передачий программа. 7.25 — Москва. 8.15 — «Ленинах некъ» газета обзор. 8.25 — Эрсий композиторий амараш. 8.45 — «Къона тIехье» (эрсий меттала). 9.00 — Москва. 16.00 — Передачий программа. 16.05 — «Мехкашна континентийпарч гIолла» яха беседа (нохчий меттала). 16.20 — Амараш. 16.30 — Балтабехкарча [illegible] (гIалгIай меттала). 16.45 — Керда хоамаш (гIалгIай меттала). 17.00 — Юрта боахама къахьегамхошта доле концерт. 17.30 — «Къонал» (нохчий меттала). 18.00 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.15 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.30 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ

17.45 — Тхо дукха хьоашагIа я турпенски телевидени. 21.10 — «Зайнаб» [illegible] — популярни кинопрограмма. 22.30 — 19-ча олимпийски ловзарашка (ЦТ).

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора—3-44-00; редактора зам.—3-39-11; бахьаташна секретара—3-34-38; партийни дахарен, культурон, промышленностен отделий—3-42-30; юрта боахамен письмой отделий—3-42-28.
АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора—3-44-00; зам. редактора—3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-28.
«Грозненский рабочий» издательство типографи. Революции проспект, 7/84.
Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.
СФ02287. Заказ № 4488.